

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД

НЕКОНСОЛИДИРАН
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 ДЕКЕМВРИ 2018 год.

СЪДЪРЖАНИЕ	Стр.
Неконсолидиран Счетоводен баланс	3
Неконсолидиран Отчет за всеобхватния доход	4
Неконсолидиран Отчет за промените в собствения капитал	5
Неконсолидиран Отчет за паричните потоци	6
Приложения към неконсолидирания годишен финансов отчет	7-60

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
НЕКОНСОЛИДИРАН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(Всички суми са в хил. лева)

	Прил.	2018 г.	2017 г.
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	3	8 961	10 410
Инвестиции в дъщерни, асоциирани и други предприятия	4,27	92 516	96 288
Вземания от свързани лица и други вземания	5,26	41 217	29 176
Активи от отсрочени данъци	14	2 246	1 610
Общо нетекущи активи		144 940	137 484
Текущи активи			
Вземания от свързани лица	26	723	5 904
Търговски вземания и други активи	5	407	5
Инвестиции държани до падеж	6	1	5
Парични средства и парични еквиваленти	7	123	58
Общо текущи активи		1 254	5 972
Общо активи		146 194	143 456
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Регистриран капитал	8	18 359	18 359
Резерви	9	34 757	34 768
Неразпределена печалба	10	76 361	82 334
Общо собствен капитал		129 477	135 461
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Задължения за получени банкови заеми	11	-	977
Задължения към свързани лица	26	16 582	6 106
Задължения за пенсиониране	13	98	91
Общо нетекущи пасиви		16 680	7 174
Текущи пасиви			
Задължения за получени банкови заеми	11	-	690
Задължения към свързани лица	26	2	99
Търговски и други задължения	12	14	9
Провизии	13	21	23
Общо текущи пасиви		37	821
Общо пасиви		16 717	7 995
Общо собствен капитал и пасиви		146 194	143 456

Неконсолидиран финансов отчет от страници 3 - 60 е утвърден от Управителния съвет на 19 март 2019 г. и е подписан от:

Марин Стоянов
 Изпълнителен директор

Даринка Игнатова
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Стефан Гъндев
 Финансов директор

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
НЕКОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД ЗА 2018 г.

(Всички суми са в хиляди лева)

	Приложения	2018 г.	2017 г.
Приходи			
Финансови приходи	15,20	5 407	9 059
Приходи от продажби на услуги	15,26	312	312
Разходи			
Разходи за материали	16	(29)	(18)
Разходи за външни услуги	17	(381)	(323)
Разходи за амортизация	3	(12)	(4)
Разходи за персонала	19	(627)	(615)
Други разходи/ приходи, нетно	19	(1 768)	(1 882)
Финансови разходи	21	(9 643)	(6 156)
Печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения	3	121	-
Печалба (Загуба) преди данъци		(6 620)	373
 (Разход) Икономия (за) от данъци	22	636	770
Печалба след данъци		(5 984)	1 143
 Общ всеобхватен доход		(5 984)	1 143
 Основен доход на акция(лева на акция)	23	(0.32)	0.06
Доход с намалена стойност на акция	23	(0.32)	0.06

Неконсолидиран финансов отчет от страници 3 - 60 е утвърден от Управителния съвет на 19 март 2019 г. и е подписан от:

Марин Стоянов
 Изпълнителен директор

Стефан Гъндев
 Финансов директор

Даринка Игнатова
 Регистриран одитор, отговорен за одита

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
НЕКОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ ЗА 2018 г.

(Всички суми са в хил. лева)	Прил	Основен капитал	Премииен резерв	Законови резерви	Преоценъчен резерв	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
01 януари 2017 г.		18 359	31 138	3 616	14	81 473	134 600
Промени в собствения капитал през 2017 г.							
Печалба за годината						1 143	1 143
Общ всеобхватен доход за годината		-	-	-	-	1 143	1 143
31 декември 2017 г.		18 359	31 138	3 616	14	82 334	135 461
Промени в собствения капитал през 2018 г.							
Загуба за годината						(5 984)	(5 984)
Общ всеобхватен доход за годината		-	-	-	-	(5 984)	(5 984)
Прехвърляне към неразпределената печалба					(11)	11	-
31 декември 2018 г.		18 359	31 138	3 616	3	76 361	129 477

Неконсолидиран финансов отчет от страници 3 - 60 е утвърден от Управителния съвет на 19 март 2019 г. и е подписан от:

Марин Стоянов
 Изпълнителен директор

Стефан Гъндев
 Финансов директор

Даринка Игнатова
 Регистриран одитор, отговорен за одита

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
НЕКОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ЗА 2018 г.

(Всички суми са в хиляди лева)

	Прило жения	2018 г.	2017 г.
Паричен поток от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		397	403
Плащания на доставчици		(715)	(286)
Плащания за персонала		(626)	(610)
Платени други данъци		(125)	(141)
Постъпления от лихви		1 238	1 090
Платени лихви		(362)	(349)
Постъпления от дивиденди		-	7 636
Нетни парични потоци от оперативна дейност		(193)	7 743
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Предоставени заеми на свързани лица	26	(42 618)	(12 958)
Въстановени предоставени заеми от свързани лица	25	31 813	8 659
Плащания за придобиване на инвестиции	4,27	(3 522)	(1 325)
Постъпления от продажба на инвестиции, имоти, машини и съоръжения		121	203
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност		(14 206)	(5 421)
Парични потоци от финансова дейност			
Получени заеми	26	33 475	299
Платени заеми	26	(19 011)	(2 614)
Нетни парични потоци от финансова дейност		14 464	(2 315)
Увеличение/намаление на паричните средства и еквиваленти през периода		65	7
Парични средства и еквиваленти в началото на периода		58	51
Парични средства и еквиваленти в края на периода	7	123	58

Неконсолидиран финансов отчет от страници 3 - 60 е утвърден от Управителния съвет на 19 март 2019 г. и е подписан от:

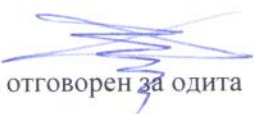
Марин Стоянов
Изпълнителен директор

Стефан Гъндев
Финансов директор

Даринка Игнатова
Регистриран одитор, отговорен за одита

1 Резюме на дейността и прилаганата счетоводна политика

1 Резюме на дейността

Синергон Холдинг ("Дружеството") е акционерно дружество, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса - София АД, Сегмент акции „Standard”.

Дружеството е регистрирано в Република България и е вписано в Агенция по вписванията – Търговски регистър с ЕИК 121228499 със седалище и адрес на управление: България, гр.София, община София, район Средец, ул."Солунска" №2.

Дружеството е предприятие - майка на Група от дружества и основната му дейност се състои в придобиване, управление и продажба на акции и финансиране на дейността на дъщерните дружества.

Дружеството има инвестиции с пряко участие в 21 от дружествата и непряко в 5 дружество. Дружеството притежава инвестиции и в 1 асоциирано и 2 с малцинствено участие предприятия.

2 Счетоводна политика

По-долу следва описание на счетоводната политика, прилагана при изготвяне на неконсолидирания финансов отчет. Политиката е била последователно прилагана за всички представени години, освен ако изрично не е упоменато друго.

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет

Неконсолидираният финансов отчет е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2018 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еднаква с рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1. т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти”(МСС).

Ръководството ще изготви консолидиран финансов отчет за периода към 31 декември 2018 г. В консолидирания финансов отчет, дъщерните дружества където Дружеството упражнява контрол са изцяло консолидирани.

Потребителите на този неконсолидиран финансов отчет трябва да го четат заедно с консолидирания финансов отчет за периода към 31 декември 2018г., когато бъде изготвен за да получат пълна информация за финансовото положение, резултатите от дейността и промените в паричните потоци на Групата на Синергон Холдинг, като цяло.

За текущата финансова година Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от СМСС и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2018 г., са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството относно принципите, правилата и критериите на следните отчетни обекти, както и на представянето и повестяванията за тях, а именно: търговски вземания, вземания от свързани лица, предоставени заеми, парични средства и парични еквиваленти, инвестиции в капиталови инструменти, приходи от договори с клиенти и други приходи.

2 Счетоводна политика

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет (продължение)

• МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).

Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори.

МСФО 9 въвежда нов подход за класификация на финансовите активи, който се базира на характеристиките на договорните парични потоци на финансовите активи и бизнес модела, по който те се управляват.

Оценката на бизнес модела на дружеството се извършва към датата на първоначалното прилагане, т.е. към 1 януари 2018 г. Оценката дали договорните парични потоци по дълговите инструменти се състоят единствено от главница и лихва се прави въз основа на фактите и обстоятелствата към първоначалното признаване на финансовите активи. Съгласно МСФО 9, след първоначално им признаване дълговите инструменти се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата или амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход.

Политиките на Дружеството за класификация и оценка на финансовите активи и пасиви и позициите за отчитане на свързаните печалби и загуби съгласно МСФО 9 са оповестени в приложение т 2.19.

Тъй като финансовите активи и пасиви на Дружеството са били класифицирани като оценявани последващо по амортизирана стойност, при приложението на МСФО 9 те ще продължат да се оценяват на същата база, както е било прието досега съгласно МСС 39

Изисквания за класификация и оценяването по МСФО 9 не оказват съществено влияние върху дружеството, което е представено в приложение т. 5 и т. 25.

Приемането на МСФО 9 по същество променя счетоводното отчитане на загубите от обезценка на финансовите активи като замени подхода на начислените загуби на МСС 39 с ориентирания в по-голяма степен към бъдещето модел на очакваните кредитни загуби. МСФО 9 изисква от Дружеството да признава провизия за очакваните кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата като приложи три степенен или опростен подход на обезценка според вида на конкретния финансов актив. След приемането на МСФО 9 дружеството не е признало допълнително обезценка на предоставени заеми поради несъществен ефект от оценяване на очакваните кредитни загуби.

Дружеството прилага МСФО 9 за бъдещи периоди с дата първоначално прилагане – 1 януари 2018 г. Съгласно преходните разпоредби на МСФО дружеството не е преизчислявало сравнителната информация, която продължава да се отчита съгласно МСС 39 до края предходния отчетен период. В следствие на това, представената информация за 2017 година не отразява изискванията на МСФО 9, поради което не е напълно съпоставима с представената информация в съответствие с МСФО 9 за 2018 година.

В допълнение, Дружеството е приложило последващите изменения на МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, приложими за оповестяванията за 2018 година.

• МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК).

МСФО 15 заменя МСС 11 „Договори за строителство“, МСС 18 „Приходи“ и свързаните с тях Разяснения, и с някои ограничени изключения се прилага по отношение на всички приходи, произтичащи от договори с клиенти. МСФО 15 въвежда нов, пет-стъпков модел за отчитане на приходите, произтичащи от договори с клиенти, и изисква приходите да се признават в размер, който отразява възнаграждението, на което предприятието очаква да има право в замяна на прехвърлените на клиента стоки или услуги.

2 Счетоводна политика

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет (продължение)

• МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК) - (продължение)

Дружеството е приело МСФО 15 при използването на модифицирано ретроспективно прилагане като за дата на първоначалното прилагане е приет 1 януари 2018 г. Съгласно този метод стандартът може да се прилага или по отношение на всички договори към датата на първоначалното прилагане, или само към договорите, които не са изпълнени към тази дата. Дружеството е предпочело да прилага стандарта само към договорите, които не са изпълнени към 1 януари 2018 г.

Кумулативният ефект от първоначалното прилагане на МСФО 15 се признава към датата на първоначалното прилагане като корекция на началното салдо на неразпределената печалба. Тоест, сравнителната информация не е преизчислявана и продължава да се отчита съгласно МСС 11, МСС 18 и свързаните с тях Разяснения.

Дружеството е оценило ефектите от прилагането на новия стандарт върху годишния финансов отчет и не е идентифицирало области, които да бъдат засегнати и които да окажат влияние върху стойностите на приходите от дейността и/или вземанията и елементите на собствения капитал, доколкото не се очаква съществена промяна в бизнес модела, нито промяна във времевия хоризонт на прехвърляне на контрола към клиентите от оказваните от Дружеството услуги или отчитането на продажбите на стоки.

Прилагането на МСФО 15 за първи път в Дружеството засяга главно включване на допълнителни оповестявания.

МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).

Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 към датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди. Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 9 и да не преизчислява сравнителните данни. (Приложение №25)

Дружеството е приело следните нови и ревизирани стандарти и разяснения, които са задължителни за прилагане от 1 януари 2018 г. които не оказват ефект върху финансовото състояние и резултатите от дейността.

Промени в МСФО 2 „Плащане на базата на акции” - приет от ЕС на 26 февруари 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

Тези пояснения уточняват следното: (а) третирането на условията, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) - въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези трансакции да се класифицират, така както щяха да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на трансакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал.;

2 Счетоводна политика

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет (продължение)

КРМСФО Разяснение 22 „Сделки с чуждестранна валута и авансови възнаграждения” - приет от ЕС на 28 март 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018г.);

Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби) и те се третират за немонетарни. При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания - дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане.

Промени в **МСС 40 „Инвестиционни имоти“** - приет от ЕС на 14 март 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

Трансфери на инвестиционни имоти. Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер към и от категория „инвестиционни имоти". Още по-специално, когато обектът на трансфер са сгради в строеж при смяна на употребата им. Такива трансфери са възможни и позволени, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти - тогава се приема, че са налице доказателства за смяната на употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна;

Промени в **МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 „Финансови инструменти“** с МСФО 4 „Застрахователни договори“ - приет от ЕС на 3 ноември 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

Изменението адресира въпроси, касаещи застрахователни дружества и възникващи от прилагането на МСФО 9 преди МСФО 17 „Застрахователни договори“, който ще отмени МСФО 4. Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при компании, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, като представя два подхода за отчитането на приходи или разходи при определени финансови активи - подход на наслагване със задна дата и подход на отсрочване. Дават се две опции на дружества със застрахователни договори L Временно освобождаване от прилагане на МСФО 9 до 1.1.2021 г. (когато влиза в сила МСФО 17). До тогава ще се прилага МСС 39. Тази опция е за дружества, чиято преимуществена дейност е свързана със застраховане. Припокриващ подход, при който се прилага МСФО 9, но се правят корекции в печалбата или загубата за периода (т.е. рекласификации в ДВД) само по отношение на определени (отговарящи на условия) финансови активи, които корекции привеждат тяхното отчитане до това съгл. МСС 39. Целта е да се избегне променливост на финансовите резултати вследствие на прилагане на МСФО 9 с МСФО 4.

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2014-2016) - приети от ЕС на 7 февруари 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяването по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1; и

2 Счетоводна политика

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет (продължение)

в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор може да бъде правен на база индивидуална инвестиция, при първоначалното ѝ признаване (МСС 28).;

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са влезнали в сила

Към датата на съставяне на този финансов отчет следните стандарти и изменения към съществуващи стандарти и разяснения са издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС), но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2018 г., които не са били приети за по-ранно приложение от Дружеството.

От тях ръководството на Дружеството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети за следващи периоди, като по-долу е оповестено как може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Дружеството приеме тези стандарти за първи път.

МСФО 16 „Лизинг” – приет от ЕС на 31 октомври 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.);

Този стандарт е с изцяло променена концепция и въвежда значителни промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите. Въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел по-достоверно представяне на тези сделки. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт МСС 17 „Лизинг“, КРМСФО 4 „Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг“, ПКР-15 „Оперативен лизинг – стимули“ и ПКР-27 „Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг“. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца, като ще се признава актив „право на ползване“, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение. СМСС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малоценни активи, като това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

В допълнение, МСФО 16 изисква от лизингополучателите и лизингодателите да правят по-подробни оповестявания спрямо тези по МСС 17.

Дружеството планира да приеме МСФО 16 като приложи модифициран ретроспективен подход, като кумулативният ефект от прилагането се признава на датата на първоначалното прилагане в началното салдо на капитала и не се преизчислява сравнителна информация. Дружеството ще избере да приложи стандарта към договори, които преди това са били идентифицирани като лизинг при прилагане на МСС 17 и КРМСФО 4. Следователно Дружеството няма да прилага стандарта към договори, които преди не бяха идентифицирани като съдържащи лизинг при прилагане на МСС 17 и КРМСФО 4. Дружеството ще избере да използва изключенията, предложени от стандарта, за лизингови договори, за които срокът на лизинга приключва в рамките на 12 месеца и договори за лизинг, за които базовият актив е с ниска стойност. През 2018 г. Дружеството е извършило подробна оценка на въздействието на МСФО 16. В обобщение на база нашите предварителни приблизителни изчисления, извършени към 31 декември 2018 г. се очаква въздействието на възприемането на МСФО 16 да бъде, както следва:

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

2 Счетоводна политика

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет (продължение)

Въздействие върху отчета за финансовото състояние (увеличение / (намаление)) към 1 януари 2019 г.:

Активи	Очакван ефект х.лв
Имоти, машини и съоръжения (активи с право на ползване)	38
Лизингови пасиви	38
Нетен ефект върху собствения капитал	-

Изменения в МСС 19 „Доходи на наети лица” – Изменение, съкращаване или уреждане на плана – (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г. не е приет от ЕК);

Изменението изисква от предприятията да използват актуализирани актюерски предположения за определяне на разходите за текущ стаж и нетната лихва за оставащия период от годишния отчетен период след извършването на промяна в плана, съкращение или уреждане.

За останалите стандарти и тълкувания, посочени по-долу, ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и транзакции:

Изменение в МСФО 9 „Финансови инструменти” - Предплащания с негативна компенсация – (приет от ЕС на 22 март 2018 г., в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.);

Променят се съществуващите изисквания на МСФО 9 по отношение на права за прекратяване, за да се позволи оценяване по амортизирана стойност (или, в зависимост от бизнес модела, по справедлива стойност през ДВД), дори в случай на плащане на негативна компенсация.

Изменение в МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и в съвместно контролирани предприятия” – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. не е приет от ЕК);

Уточнява се, че предприятие прилага МСФО 9 при отчитане на дългосрочна инвестиция в асоциирано или в съвместно контролирано предприятие, която е част от нетната инвестиция в това асоциирано или съвместно контролирано предприятие и към която, обаче, не се прилага метода на собствения капитал.

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2015-2017)“ –(в сила за годишни периоди от 01 януари 2019 г., не е приет от ЕК);

Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ и МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“ - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. не е приет от ЕК);

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към края на отчетния период.

2 Счетоводна политика

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет (продължение)

Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към края на отчетния период, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на изчисления, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет.

Изменения в МСФО 3 “Бизнес комбинации” – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. не е приет от ЕК);

МСФО 17 „Застрахователни договори” – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. не е приет от ЕК);

През май 2017 г. СМСС публикува МСФО 17 Застрахователни договори (МСФО 17), изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. След влизането му в сила, МСФО 17 ще замени МСФО 4 Застрахователни договори (МСФО 4), който беше публикуван през 2005 г. МСФО 17 се прилага към всички видове застрахователни договори (т.е. животозастраховане, общо застраховане, пряко застраховане и презастраховане), независимо от вида на предприятията, които ги издават, както и по отношение на определени гаранции и финансови инструменти с допълнителен, негарантиран доход (участие по преценка). Ще се прилагат малко на брой изключения от обхвата. Общата цел на МСФО 17 е да осигури счетоводен модел на застрахователните договори, който е по-полезен и последователен за застрахователите.

КРМСФО 23 „Несигурност, свързана с данъчни третирания на данъци върху дохода“ – (приет от ЕС на 23 октомври 2018 г., в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.);

Дават се насоки за прилагане на изискванията за признаване и оценяване на МСС 12 „Данъци върху дохода“, когато съществува несигурност, свързана с данъчни третирания на данъци върху дохода (т.е. несигурност дали избраното от предприятието данъчно третиране ще бъде прието от данъчните власти съгласно данъчното законодателство). Когато съществува несигурност, предприятието признава и оценява текущи или отсрочени данъчни пасиви или активи съгласно МСС 12 като определя облагаеми печалби, данъчни загуби, данъчни основи и ставки;

2.2 Принцип на действащо предприятие

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен на принципа на действащото предприятие, който предполага, че Дружеството ще продължи дейността си в обозримо бъдеще.

Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се прекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Дружеството прилага първоначално МСФО 9 и МСФО 15 на 1 януари 2018 г. В съответствие с избраните методи за преминаване, сравнителната информация не е преизчислена.

Финансовата информация е представена и оповестена съгласно изискванията на МСС 39 Финансови Инструменти: Признаване и Оценяване (отменен), МСФО 7 Финансови Инструменти: Оповестяване, МСС 18 Приходи (отменен).

Дружеството е избрало модифицирано ретроспективно прилагане за първи път на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти. При приемането на МСФО 9 Финансови инструменти дружеството е приложило облекченията при първоначалното му прилагане. Всички корекции, произтичащи от първоначалното прилагане на двата нови стандарта, са отчетени в собствения капитал (към „неразпределената печалба“) към 1 януари 2018 г.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

2 Счетоводна политика(продължение)

2.3 Сделки в чуждестранна валута

(а) Функционална валута и валута на представяне

Отделните елементи на финансовия отчет се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която Дружеството извършва дейността си (“функционална валута”). Функционална валута на Дружеството и валута на представяне е българският лев.

(б) Сделки и салда

Сделките в чуждестранна валута се преизчисляват във функционална валута, като се прилага обменния курс за съответния ден. Печалбите и загубите от промяна във валутните курсове, възникнали в резултат на разплащания по сделки в чуждестранна валута, както и от преценка по заключителен валутен курс на деноминираните в чуждестранна валута активи и пасиви се признават в отчета за всеобхватния доход, освен когато се представят в собствения капитал, когато са класифицирани като хеджиране на парични потоци или хеджиране на нетни инвестиции.

Паричните активи и пасиви в чуждестранна валута се отчитат по заключителен курс на БНБ към датата на финансовия отчет.

Значими валутни курсове:	31 декември 2018 г.	31 декември 2017 г.
1 щатски долар се равнява на	1.70815	1.63081
1 евро се равнява на	1.95583	1.95583

2.4 Имоти, машини и съоръжения (ИМС)

Всички ИМС се отчитат първоначално по цена на придобиване(историческа цена). Цената на придобиване включва всички разходи, които са пряко свързани с придобиването и въвеждането в експлоатация на активите. Впоследствие всички ИМС се отчитат по справедлива цена, намалена с амортизацията и евентуална обезценка. Справедливата стойност на ИМС се оценява на минимум три години от вътрешни комисии и/или от независим външен оценител.

Увеличенията на стойността на ИМС въз основа на преценка по справедлива стойност се отчитат в собствения капитал в статия резерв от преценки(преоценъчен резерв). Намаления, които са до размера на предишни увеличения за същия актив се отчитат като намаление на същия резерв. Понататъшни намаления в стойността на актива се отчитат в отчета за всеобхватния доход. За отчитането на обезценката се използва корективна сметка. Стойностния праг на същественост за признаване на новопридобитите ИМС е 700 лв.

(а) Амортизация

Амортизация се признава от момента, в който актива е годен за употреба. Земята и разходите за придобиване на ИМС не се амортизират. Амортизацията на останалите ИМС се начислява по линейния метод с цел разпределяне на разликата между балансовата стойност и остатъчната стойност върху полезния живот на активите, както следва :

Имоти, машини и съоръжения	Години
Сгради	25
Машини и Оборудване	3.3
Компютри	2
Автомобили	4
Стопански инвентар	6.70

2 Счетоводна политика(продължение)

2.4 Имоти, машини и съоръжения (ИМС) (продължение)

Полезния живот на ИМС се преразглежда, и ако е необходимо се променя в края на всеки отчетен период. Когато балансовата стойност е по-висока от възстановимата стойност, ИМС се отчита по неговата възстановима стойност. Печалбите и загубите от продажба(изписване) на ИМС се определят като се съпоставят постъпленията с балансовата стойност и се отчитат в печалба/загуба-нетно в отчета за всеобхватния доход. Резервите от преоценка се пренасят в неразпределена печалба при отписването на съответния ИМС.

(б) Последващи разходи, поддръжка и ремонти

Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив, само когато се очаква, че Дружеството ще получи бъдещи икономически изгоди свързани с употребата на този актив, и когато отчетната им стойност може да бъде достоверно определена. Всички други разходи за поддръжка и ремонт се отразяват в отчета за всеобхватния доход в периода, в който са извършени.

2.5 Нематериални активи

Нематериални дълготрайни активи включват лицензии и концесии, програмни продукти и се отчитат по цена на придобиване, като амортизация се начислява по линейния метод върху техния полезен живот (2 до 6.7 години). Нематериалните активи не се преоценяват, като остатъчната стойност и полезния живот на всеки нематериален дълготраен актив се преглежда всяка година. На базата на тест за обезценка, Дружеството отчита провизия за обезценка на активите, при наличие на фактори доказващи това .

(а) Лицензии и концесии

Лицензии и концесии се отчитат по цена на придобиване. Тези нематериални активи имат определен полезен живот и се отчитат по историческа стойност, намалена с натрупаната амортизация и евентуална обезценка.

(б) Програмни продукти

Придобитите лицензии за програмни продукти се капитализират на базата на разходите, необходими за придобиване и пускане в експлоатация на специфичния програмен продукт. Те се амортизират върху техния очакван полезен живот (2 години).

2.6 Обезценка на нефинансови активи

Активи, които имат неопределен полезен живот, не се амортизират, а се проверяват за обезценка на годишна база. Активи, които се амортизират, се преглеждат за наличие на обезценка, когато са на лице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци. Нефинансови активи различни от положителна репутация, които подлежат на обезценка, се преглеждат за наличие на признаци за необходимостта от обезценка към всяка отчетна дата. За отчитане на натрупаните обезценки се използва корективна сметка.

2 Счетоводна политика(продължение)

2.7 Инвестиции

Дружеството класифицира инвестициите си в дългови и капиталови както следва: инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместно контролирани предприятия. Класификацията е извършена в зависимост от целите, за които са придобити съответните инвестиции. Ръководството класифицира инвестициите си при покупката им и редовно преразглежда предназначението им.

2.7.1 Инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството класифицира като инвестиции в дъщерни предприятия притежаваните от него акции и дялове в други дружества, над които упражнява контрол. Приема се, че е налице контрол, когато дружеството:

- притежава пряко или косвено чрез дъщерни предприятия, повече от половината от правата на глас в дадено предприятие;
- притежава половината или по-малко от половината права на глас в предприятие и:
 - притежава власт над повече от половината права на глас по силата на споразумение с други инвеститори;
 - притежава властта да управлява финансовата и оперативната политика на предприятието по силата на устав или споразумение;
 - притежава властта да назначава или освобождава мнозинството от членовете на управителните органи или еквивалентен ръководен орган и контролът над предприятието е чрез този съвет или орган; или
 - притежава властта да подава мнозинството от гласовете на заседания на управителните органи или еквивалентен ръководен орган и контролът над предприятието е чрез този орган.

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции и дялове в дъщерни дружества се представят във финансовия отчет по цена на придобиване(себестойност), намалена със загубите от обезценки. Акции на повечето дъщерни дружества не се търгуват на фондови борси или продажбите са силно ограничени, което обстоятелство създава практически затруднения за прилагането на алтернативни оценъчни методи за надеждно определяне на справедливата им стойност.

Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка и се определи нейния размер, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход към „финансови разходи от обезценка на инвестиции”.

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага “дата на търгуване” (дата на сключване на сделката).

Инвестициите в дъщерни дружества се отписват, когато настъпят правните основания за това.

2.7.2 Инвестиции в асоциирани предприятия

Инвестициите в акции и дялове от капиталите на дружества, в които Синергон Холдинг АД има значително влияние се класифицират като инвестиции в асоциирани предприятия.

Значително влияние е правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика. Приема се, че значително влияние е налице, когато дружеството притежава пряко или косвено (чрез дъщерни предприятия) 20% или повече от гласовете в предприятието, в което е инвестирано, освен когато съществуват доказателства за противното.

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции и дялове в асоциирани дружества, се представят във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена със загубите от обезценки. Аналогично и тези капиталови инструменти в повечето случаи не се търгуват на фондови борси или продажбите на акции на фондови пазари са минимални по размер, което обстоятелство затруднява надеждното определяне на справедливите им стойности на база на алтернативни оценъчни методи.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.7.2 Инвестиции в асоциирани предприятия (продължение)

Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции в асоциирани предприятия подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка и определяне на нейния размер, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход и подробно представени в приложенията на финансовия отчет.

При покупка и продажба на инвестиции в асоциирани дружества се прилага “дата на търгуване” (дата на сключване на сделката). Инвестициите в асоциирани дружества се отписват, когато настъпят правните основания за това.

2.8 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателни сметки, а паричните еквиваленти депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозити с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за Дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита. Дружеството изготвя Отчет за паричния поток съгласно МСС 7 “Отчети за паричните потоци” като прилага прекия метод на съставяне на паричен поток.

Последващо оценяване - Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2018 г.

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност без натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

2.9 Материални запаси

Материалните запаси се признават по по-ниската от цената на придобиване и нетната им реализируема стойност. Разходът им се оценява по метода “средна претеглена стойност”. Себестойността на готовата продукция и незавършеното производство е съставена от разходите за проектиране, материали, преките разходи за труд и социално/здравно осигуряване, други преки разходи(вкл. външни услуги и амортизации) и свързаните с тях производствени общи разходи (разпределени на база на нормален производствен капацитет), но изключва финансовите разходи, разходите за продажби и разходите за управление.

Нетната реализируема стойност е равна на очакваната продажна цена, в обичайния ход на стопанската дейност, намалена с пряко свързаните с продажбата разходи. В себестойността на материалните запаси се включват и прехвърлени от капитала печалби/ загуби, натрупани от хеджиране на парични потоци, свързани с покупката на материални запаси.

2.10 Търговски вземания

Първоначално оценяване

Търговските вземания представляват безусловно право на Дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Търговските вземания се признават първоначално по справедлива цена въз основа стойността на сделка.

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските си вземания единствено с цел събиране на договорените парични потоци и ги оценява по в последствие по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.9 Търговски вземания (продължение)

Обезценка

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2018 г.

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Обезценката на търговски вземания се оценява на базата на модела на понесени загуби. Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност.

Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

2.11 Акционерен капитал

Издадените обикновени акции съставляват основния(уставния) акционерен капитал. Дивиденди по обикновените акции се отчитат в намаление на собствения капитал през периода, в който те бъдат обявени. Невнесен капитал няма.

2.12 Провизии

Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно правно или конструктивно задължение като резултат от минали събития; по-вероятно е да възникне (отколкото да не възникнат) изходящ поток от ресурси, съдържащ икономически ползи за погасяване на задължението, и когато може надеждно да се определи сумата на самото задължение. Провизиите за реструктуриране включват глоби при прекратяване на лизинги и изплащане на доходи при прекратяване договорите на служители. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават. Когато има няколко подобни задължения, вероятността да възникнат изходящи парични потоци за тяхното погасяване се оценява, като се взема предвид целия клас от задължения. Провизия се признава дори и в случаите, в които вероятността да възникне изходящ паричен поток за дадено задължение в класа е малка.

Провизиите се определят на база сегашната стойност на разходите, които се очаква да са необходими за уреждане на задължението, като се използва дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и специфичните за задължението рискове. Увеличението на сумата на провизията с течение на времето се признава като разход за лихва.

2.13 Заеми

Заемите се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с направените разходи за сключване на договора за заем. В последствие заемите се отчитат по амортизируема стойност, всяка разлика между дължимите плащания(нетирани с разходите по извършваната транзакцията) и стойността на заема се признават в отчета за всеобхватния доход през периода на заема, като се използва метода на ефективната лихва.

2 Счетоводна политика(продължение)

2.14 Текущи и отсрочени данъци върху дохода

Разходите за данъци за периода включват текущи и отсрочени данъци. Текущия данък се признава в отчета за всеобхватния доход, с изключение на случаите, в които е свързан със статии, признати в друг общ доход или директно в собствения капитал. В този случай данъкът също така се признава и в друг общ доход или директно в собствения капитал.

Отсроченият данък върху дохода се признава, като се прилага методът на задълженията, на база на временните разлики, произлизащи между данъчните основи на активите и пасивите и техните балансови стойности във финансовия отчет. Все пак не се отчита отсрочен доход върху дохода, ако той е резултат от първоначалното признаване на актив или пасив в транзакция, различна от бизнес комбинация, която по времето на операцията не се отразява нито на счетоводната, нито на облагаемата печалба или загуба. Отсрочените данъци се определят чрез прилагането на тези данъчни ставки и данъчната нормативна уредба, които са в сила или впоследствие са влезли в сила към датата на баланса и се очаква да бъдат приложени, когато съответните отсрочени данъчни активи на възникане или отсрочените данъчни пасиви се погасят.

Отсрочените данъчни активи се признават в степента, в която е вероятно наличието на бъдеща облагаема печалба, с която могат да бъдат възстановени тези активи.

2.15 Задължения по пенсионно осигуряване и доходи при прекратяване

Дружеството не управлява задължителни или доброволни пенсионни фондове. Изплащането на пенсия е задължение на Националния Осигурителен Институт. Дружеството плаща данък върху дохода на физически лица, вноски за социално и здравно осигуряване, както и за "Универсален пенсионен фонд", съгласно действащата в страната нормативна уредба. Разходите за пенсионно осигуряване се признават в отчета за всеобхватния доход за периода, за който се отнасят. Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в двукратен размер на brutното трудово възнаграждение към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. В случай, че работникът или служителът е работил в Дружеството през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на шестмесечния размер на brutното му трудово възнаграждение към момента на пенсиониране. При определяне на тези задължения е възложена актюерска оценка на сертифициран актюер. Актюера изчислява настоящата стойност на задължението при пенсиониране въз основа на: предполагаемите парични потоци в бъдеще дисконтирани с лихвен процент на база доходността на дългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет; предположение за бъдещо увеличение на работните заплати за първите три години след датата на оценката и за целият останал период до момента на придобиване на право на пенсия.

2.16 Търговски задължения

Търговските задължения са задължения за заплащане на стоки или услуги, които са били придобити от доставчици в обичайния ход на стопанската дейност. Търговските задължения се класифицират като краткосрочни задължения, ако плащането е дължимо в рамките на една година или по-малко (или нормалния цикъл на стопанската дейност е по-дълъг), ако случаят не е такъв, те се представят като дългосрочни задължения.

Те се признават първоначално по справедлива цена, а в следствие по амортизирана стойност като се използва метода на ефективния лихвен процент. Търговските задължения представляват задължения към кредитори, доставчици, персонал (вкл. за неизползван отпуск).

2 Счетоводна политика(продължение)

2.17 Отчитане на лизингови договори, когато Дружеството е лизингополучател

(а) Финансов лизинг

Лизингови договори, при които по същество се прехвърлят всички рискове и изгоди от актива, се отчитат като финансов лизинг. Финансовият лизинг първоначално се признава по справедливата стойност на наетия актив или ако тя е по-ниска - по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Всяко лизингово плащане се разпределя между задължението и финансовите разходи, така че да се получи постоянен лихвен процент върху остатъка на дължимото задължение. Съответните наемни задължения без финансовите разходи, се включват съответно в краткосрочни и дългосрочни задължения. Нереализираните финансовите разходи се разпределят систематично по периоди, в рамките на лизинговия срок. Активите, придобити по реда на финансови лизингови договори, се амортизират на база на техния очакван полезен срок на годност.

Отчитане на лизингови договори, когато Дружеството е лизингополучател (продължение)

(б) Оперативен лизинг

Лизингови договори, които са различни от финансов лизинг се отчитат като оперативни лизингови договори. Плащанията, извършени по оперативни лизингови договори, се отчитат на линейна база като текущи разходи за съответния период в рамките на лизинговия договор.

Когато договор за оперативен лизинг е прекратен преди приключване на лизинговия период, плащанията, направени от лизингополучателя по неустойки и глоби, се признават за разход в периода, в който договорът се прекрати.

2.18 Счетоводно отчитане на лизингови договори, когато Дружеството е лизингодател

Финансов лизинг

При предоставяне на активи с финансов лизинг настоящата стойност на лизинговите плащания се признава за вземане. Разликата между общата сума на договорените лизингови плащания и стойността на отчетеното вземане представлява нереализиран финансов приход, който се отчита като текущ приход върху срока на лизинга, така че да се получи постоянна норма на възвръщаемост върху остатъка от дължимата главница.

Оперативен лизинг

Предоставените активи по договори за оперативен лизинг се отчитат като собствени дълготрайни активи в баланса. Те се амортизират по техните нормални амортизационни норми. Начислените лизингови (наемни) вноски се отразяват като приходи от дейността в текущия период.

2 Счетоводна политика(продължение)

2.19 Приходи по договори с клиенти

Общи положения

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху стоките или услугите се прехвърля на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Като цяло Дружеството е достигнало до заключение, че то е принципал в договореностите си за приходи, тъй като обикновено Дружеството контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Дружеството признава приходи, когато удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, след като клиентът получи контрол върху този актив.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той има търговска същност и мотив, страните са го одобрили, ангажирали са се да го изпълнят и съществува вероятност възнаграждението, на което дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

След като бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Договорите на дружеството с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на който Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива). Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в признатите кумулативно приходи. Договорите с клиенти на дружеството не съдържат променливо възнаграждение. Цените по договори с клиенти са фиксирани цени и не съдържат променливо възнаграждение.

При оценка на събираемостта се вземат предвид всички уместни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на Дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

2 Счетоводна политика(продължение)

2.19 Приходи по договори с клиенти и разходи(продължение)

Оценяване

Признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Приходи от услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно. Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложили в конкретния договор, обичайният срок за плащане на възнаграждението е до 30 дни след предоставяне на услугите.

Приходи от продажби на стоки, готова продукция и други краткотрайни активи

Приходите от продажби на краткотрайни активи и материали се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставката възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба. Обичайният срок за плащане е до 30 след доставката.

Салда по договори

Търговското вземане представлява правото на Дружеството да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Като актив по договор дружеството представя правото да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиент, което не е безусловно.

Като пасив по договор дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора.

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Приходите в Дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Разходи

Дружеството, отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това ги отнася по функционално предназначение. Разходите по заеми: разходи за лихви и други разходи по заеми се признават в печалбата и загубата в Отчета за всеобхватния доход, освен ако не съществуват условия за тяхното капитализиране в стойността на придобития актив съгласно условията на МСС 23 Разходи по заеми.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.20 Свързани лица

За целта на изготвянето на настоящият неконсолидиран финансов отчет акционерите, които притежават над 20% от гласовете на Общото събрание, техните дъщерни и асоциирани дружества, и членовете на управителните органи, както и членове на техните семейства, включително и дружествата, контролирани от всички гореизброени лица, се третират като свързани лица. В рамките на нормалната стопанска дейност се осъществяват редица сделки със свързани лица. Подробна информация за операциите със свързани лица и разчетите с такива лица в края на периода е представена в Приложение 26.

2.21 Дивиденди

Дивидентите се признават като задължение във финансовите отчети на Дружеството за периода, през който е взето решение от Общото събрание на акционерите за разпределението им.

2.22 Отчитане по оперативни сегменти

Дружеството управлява инвестициите в дъщерни, асоциирани и други дружества, търговските разчети и предоставените, съответно получените финансови ресурси, както и данъците на ниво предприятие. Не се разграничават отделни продукти или бизнес дейности, които да се характеризират с различни бизнес рискове, както и разделяне дейността по географски признак.

2.23 Отчитане по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са на повтаряща се база, получени банкови заеми и заеми от трети лица, търговски и други вземания и задължения, вземания и задължения по финансов лизинг, финансовите активи на разположение и за продажба, а други на неповтаряща се база като имоти, машини и оборудване и нетекущи активи, държани за продажба.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването.

Дружеството прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респективно да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва и трите допустими подхода, пазарния, приходния и разходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са (пазарния и приходния подход).

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно: Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви; Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми. Дружеството прилага основно справедлива стойност от ниво 1 и ниво 2, в краен вариант ниво 3. За по точното и професионално определяне на справедливите стойности се използват услугите на независими професионални оценители.

2 Счетоводна политика (продължение)
2.24 Финансови инструменти

Счетоводна политика от 1 януари 2018 година

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на Дружеството за неговото управление.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който Дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Оценяване

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 и издадената фактура.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

- Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност;
- Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (с прекласификация в печалбата или загубата);
- Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (без прекласификация в печалбата или загубата);
- Финансови активи (дългови инструменти, капиталови инструменти и деривативи), оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

През текущия период Дружеството отчита финансови активи в една от тези категории – финансови активи по амортизирана стойност .

2 Счетоводна политика (продължение)

2.24 Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория е най-съществена на дружеството.

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Ръководството на Дружеството е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, лихвоносни вземания от свързани предприятия, търговски вземания и други вземания (т.е. вземания по търговски кредити и други) се държат от Дружеството с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви според прилагания бизнес модел.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Отписване

Финансов актив се отписва от отчета за финансовото състояние на Дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне. В този случай Дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Дружеството да изплати.

2 **Счетоводна политика (продължение)**
2.24 **Финансови инструменти (продължение)**

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички *дългови инструменти*, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

Към всяка отчетна дата то определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка Дружеството преразглежда вътрешния кредитен рейтинг на дълговия инструмент. В допълнение Дружеството преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Дружеството счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение над 90 дни. В определени случаи, обаче, то може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Дружеството да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания и активите по договори с клиенти* Дружеството е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството е разработило и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена взаимовръзка с процента на кредитните загуби.

Финансовите активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както е описана по долу.

2 Счетоводна политика (продължение)
2.24 Финансови инструменти (продължение)

Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

Тази категория е от съществено значение за дружеството. След първоначалното им признаване, Дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като “финансов разход” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна в пари и/или непарични активи се признава в печалба и загуби за периода.

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: заеми (кредити) и вземания и активи на разположение и за продажба. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на Дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние/баланс/.

Обичайно Дружеството признава в отчета за финансовото състояние / счетоводния баланс/ финансовите активи на “датата на търгуване”- датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията, с изключение на тези активи, които са по справедлива стойност през печалби и загуби. Последните се признават по справедлива стойност, а преките разходи по транзакцията се признават веднага в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на Дружеството, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако Дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства

2 Счетоводна политика (продължение)
2.24 Финансови инструменти (продължение)

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 г.(продължение)

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние /счетоводен баланс/ по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние.

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни активи, които са предназначени с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват некотирани или ограничено котирувани на борса акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел.

Финансовите активи на разположение за продажба се оценяват по цена на придобиване, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни транзакции или поради обстоятелството, че не може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции или дялове чрез други алтернативни оценъчни методи.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че Дружеството е придобило правото върху тези дивиденди.

Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договора със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние /счетоводен баланс/ по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва.

Финансови гаранции

Дружеството е предоставило финансови гаранции на свои дъщерни дружества, свързани лица и в полза на трети лица (банкови институции). Ръководството е достигнало заключение, че вероятността изискуемостта на тези гаранции да настъпи, както и материалния ефект при вероятното настъпване, е несъществена. По тази причина, тяхната стойност във финансовия отчет е определена на нула.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.25 Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.
Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към датата на баланса, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

2.25.1 Обезценка на инвестиции в акции и дялове в дъщерни и асоциирани предприятия

Дългосрочните инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия се оценяват по цена на придобиване (себестойност), намалена със загубите от обезценки.

На всяка дата на баланса ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции.

Ръководството е приело като индикатори за обезценка на инвестициите в дъщерни и асоциирани дружества:

- решение за обявяване на процедура по ликвидация на съответното дружество, чиито нетни активи, не са достатъчни за покриване на задълженията им. Размерът на обезценката в този случай да е до 100% от балансовата стойност на инвестициите, след приспадане на сумата, за която има безусловно доказателство за обратно възстановяване;
- цени на Българска фондова борса за продажба на акции;
- превишение на балансовата стойност на инвестицията над дела в нетните активи на дъщерното или асоциирано дружество. В случаите, когато съответното дружество прилага метод “цена на придобиване” за последващо отчитане на дълготрайните материални активи, нетните активи се преизчисляват като се отчита ефектът от преоценка на дълготрайните материални активи по справедлива стойност и възстановимата стойност на инвестицията, която се определя от лицензиран оценител.
- приходен метод на дисконтирани парични потоци.

2.25.2 Обезценка на финансови активи

Провизия за очаквани кредитни загуби за търговски вземания

Дружеството използва матрица за провизиране за изчисление на очаквани кредитни загуби за търговските вземания. Процентите на провизиране се базират на дните на просрочие.

Матрицата за провизиране първоначално се основава на процентите на просрочие, наблюдавани от Дружеството в исторически план. Дружеството прецизира матрицата, за да коригира историческия опит с кредитните загуби чрез включване на прогнозна информация. Например, ако прогнозите за икономически условия (например, брутен вътрешен продукт) се очаква да се влошат през следващата година, което може да доведе до по-голям брой просрочия в производствения сектор, историческите проценти на просрочия се коригират. Историческите проценти на просрочия се актуализират към всяка отчетна дата и промените в прогнозните приблизителни оценки се анализират.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.25.2 Обезценка на финансови активи (продължение)

Подход за обезценка на предоставени заеми, търговски вземания и вземания от свързани лица с елемент на финансиране

Дружеството прилага индивидуален подход за обезценка на вземания с елемент на финансиране и предоставени заеми. Моделът за обезценка се базира на договорените в условията на финансовия инструмент парични потоци, както и допусканията и преценките за очаквани парични потоци и реализируемостта на финансовия актив, възприети от ръководствата при изготвянето на финансовите отчети.

Очакваните кредитни загуби представляват вероятно претеглена оценка на кредитните загуби (т.е. сегашната стойност на всеки недостиг на пари) за очаквания срок на финансовия инструмент. Паричен дефицит е разликата между паричните потоци, дължими на Дружеството в съответствие с договора, и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи. Тъй като очакваните кредитни загуби отчитат размера и сроковете на плащанията, очаквана кредитна загуба се признава дори ако Дружеството очаква активът да бъде изплатен изцяло, но по-късно от срока, в който се дължи плащането.

Оценката за корелацията между историческите проценти на просрочие, прогнозите за икономическите условия и очаквани кредитни загуби представлява съществена приблизителна оценка. Размерът на очакваните кредитни загуби е чувствителен спрямо промени в обстоятелствата и прогнозираните икономически условия. Историческият опит на Дружеството по отношение на кредитните загуби и прогнозите за икономическите условия може също така да не са представителни за реалните просрочия от страна на клиента в бъдеще.

2.25.3 Преоценени стойности на имоти, машини и оборудване

В дружеството е прието преоценката на незастроен терен до неговата справедлива стойност да се извършва ежегодно от независими лицензирани оценители.

При тези преоценки са приложени следните подходи и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове дълготрайни материални активи:

- „Пазарен подход” чрез „Метод на сравнителните продажби” - за терени, за които има реален пазар, пазарни аналози и база за сравнимост се приема пазарната им стойност по сравнителен метод;
- „Подход, базиран на приходите” чрез „Метод на остатъчната стойност” - базиран на възможното развитие на терена съобразно градоустройствените параметри за съответния регион.

Основните източници за информация, използвани при изчисленията и преценките във връзка с определянето на справедливите стойности са: вътрешни данни и становища на ръководството на дружеството относно експлоатационното състояние на актива, намерение за продажба на конкретни активи, публикувани цени за реализирани сделки на пазарите за недвижими имоти. Към 31.12.2018 г. дружеството е направило преоценка на незастроен терен на базата на професионална оценка, която е извършена от независим лицензиран оценител.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.25.4 2.26.4. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Дружеството определя справедливата стойност на финансовите инструменти на база на наличната пазарна информация, или ако няма такава - чрез подходящи модели за оценка. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които се търгуват активно на организирани финансови пазари, се определя на база на котираните цени „купува” в края на последния работен ден на отчетния период.

Когато справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, отчетени в отчета за финансовото състояние, не може да бъде определена въз основа на котираните цени на активните пазари, ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти. При прилагане на техники за оценяване, ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

3 Имоти, машини и съоръжения

Периоди към	Земни и сгради	Машини и компютър на техника	Транспортни средства и стопански инвентар	Разходи за придобив ане	Общо
31 декември 2017 г.					
Начално салдо	12 283	4	4		12 291
Новопридобити		1	1		2
Отписани					
Обезценка	(1 879)				(1 879)
Амортизация	-	(3)	(1)		(4)
Крайно салдо	10 404	2	4	-	10 410

Към 31 декември 2017 г.

Отчетна стойност	15 046	87	1 236		16 369
Натрупана амортизация	-	(85)	(1 232)		(1 317)
Натрупана обезценка	(4 642)	-	-		(4 642)
Балансова стойност	10 404	2	4		10 410

31 декември 2018 г.

Начално салдо	10 404	2	4		10 410
Новопридобити		1	317	324	642
Отписани				(318)	(318)
Обезценка	(1 761)				(1 761)
Амортизация	-	(1)	(11)		(12)
Крайно салдо	8 643	2	310	6	8 961

Към 31 декември 2018 г.

Отчетна стойност	15 046	88	513	6	15 653
Натрупана амортизация	-	(86)	(203)	-	(289)
Натрупана обезценка	(6 403)	-	-	-	(6 403)
Балансова стойност	8 643	2	310	6	8 961

Продадени са транспортни средства и е реализирана печалба в размер на 121 х.лв.

Оценка по справедлива стойност на незастроен терен

а) Йерархия на справедливите стойности;

Съгласно оповестената счетоводна политика в приложение 2.6 се извършва ежегодна оценка на незастроения терен в град София, като е оценен по справедлива стойност към датата на годишния финансов отчет към 31.12.2018 г. Тя е категоризирана като справедлива стойност от ниво (2) на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване. Направената оценка на земята до справедлива стойност се дължи на прилагането на преоценъчния модел по МСС16 и изтичането на обичайния период, в който дружеството е приело да прави такава преоценка. Измерването на справедливата стойност се реализира със съдействието на независим лицензиран оценител. Финалната оценка на справедливата стойност на земята е одобрена от ръководството на дружеството след обсъждане на оценителския доклад по отношение на съществените предположения и крайни заключения за размера на справедливата стойност.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

3 Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Оценка по справедлива стойност на незастроен терен (продължение)

б) Използваната техника за оценяване по справедливата стойност на незастроения терен е по метода на пазарните сравнения и по метода на остатъчната стойност, като са използвани наблюдавани офертни цени на сравними парцели, разположени в същия регион и по метода на остатъчната стойност. Цените са коригирани значително съобразно вида, местоположението, състоянието или предназначението на оценяваните земи. Оценителят също така е приложил корекция за крайна пазарна стойност чрез използване на теглови коефициенти за всеки от използваните методи в използваните офертни цени за да определи крайната пазарна цена на терена.

в) Трансфери между нива 1, 2 и 3 при определяне на справедливата стойност на актива. При измерването на справедлива стойност на незастроения терен настоящата оценка е при Ниво 2 на справедливата стойност, тъй като оценявания недвижим имот е част от активен пазар на земя, характеризиращ се с наблюдаеми цени за подобни активи. При предходната оценка на същия имот отново е изготвена при Ниво 2 при определя на справедливата стойност. Няма трансферите между различните йерархични нива спрямо предходната оценка.

Въз основа на доклад на независим оценител за оценка по справедлива стойност на незастроен терен към 31 декември 2018 г. приета от управителния съвет е начислена загуба от обезценка в размер на 1 761 х.лв.

4 Инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия

Към 31 декември 2018г. инвестициите в дъщерните дружества, асоциирани дружества и в капиталови дружества с миноритарно участие са представени в счетоводния баланс по себестойност, намалена с направените обезценки към 31.12.2018 г. както следва:

Видове инвестиции	2018 г.	2017 г.
Инвестиции в дъщерни дружества	107 896	102 615
Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества	(15 380)	(6 237)
Нето	92 516	96 288
Инвестиции в асоциирани дружества	14	14
Обезценка на инвестиции в асоциирани дружества	(14)	(14)
Нето	-	-
Други капиталови участия	6	6
Обезценка на други капиталови участия	(6)	(6)
Нето		
Общо балансова стойност на 31 декември	92 516	96 288

В приложение 27 поимено е оповестена всяка инвестиция на дружеството.

През текущата и предходна година изменението и движението на инвестициите на дъщерни дружества е както следва:

Движение в инвестиции в дъщерни дружества	2018 г.	2017 г.
Балансова стойност на 1 януари	96 288	101 675
Увеличение на капитали в дъщерни дружества	7 488	550
Придобити	67	-
Отписани	(2 273)	(95)
Обезценка за периода	(9 054)	(5 842)
Балансова стойност на 31 декември	92 516	96 288

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

4 Инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия (продължение)

Увеличен е капитала на следните дъщерни дружества през текущия и предходен отчетен период:

Увеличение на капитала	2018 г.	2017 г.
Синергон Транспорт ЕООД	1100	-
Синергон Петролеум ООД	631	300
Топливо газ ЕООД	402	-
Синергон енержи ЕООД	1000	250
Енержи делта ЕООД	4070	-
Витал газ ЕООД	285	-
Общо	7 488	550

Освобождаване от инвестиции в дъщерни дружества без загуба на контрол

Продадени са част от притежаваните акции от капитала на Светлина АД, с балансова стойност 177 х.лв. Закупени са акции от Светлина АД на стойност 67 х.лв.

Чрез обратно изкупуване на акции от Синергон Хотели АД са му продадени акции с балансова стойност 2 096 х.лв.

Ръководството е извършило преглед за обезценка на инвестициите в дъщерни дружества към 31 декември 2018 г. В случаите, когато дъщерното дружество прилага метод "цена на придобиване" за последващо отчитане на дълготрайните материални активи, нетните активи са преизчислени като дълготрайните материални активи са оценени по справедлива стойност, която е определена от лицензиран оценител. При теста за обезценка са приложени всички процедури описани в счетоводната политика. Към 31 декември 2018 г. въз основа на оценка на независим оценител приета от ръководството е призната загуба от обезценка на инвестиции в дъщерни дружества в размер на 9 054 хил.лв.

Към 31 декември 2018 г. са обезценени следните инвестиции в дъщерни предприятия:

Обезценка на инвестиции	Балансова стойност на 01.01.2018 г.	Обезценка	Балансова стойност на 31.12.2018 г.
Петромел 1 ООД	2 673	1 663	1 010
Премиер Пл АД	1 266	292	974
Балканкерамик АД	7 237	406	6 831
Синергон транспорт ЕООД	2 089	1 923	165
София Експо ЕООД	20 992	852	20 140
Синергон Петролеум ООД	1 592	1 430	162
Енержи делта ЕООД	12 711	1 751	10 960
Белчински минерални бани ЕООД	694	558	136
Примиер Плевен ЕООД	1 518	177	1 341
	50 772	9 054	41 718

5 Вземанията на дружеството имат следните качествени характеристики

Непросрочени и необезценени вземания

	2018г.	2017г.
Вземания от свързани предприятия	41 940	35080
Търговски и други вземания	394	
	42 334	35 080

Обезценени вземания

Лихноосни вземания от свързани лица	988	988
Обезценка	(998)	(998)
Нето	-	-
Общо	42 334	35 080

Допълнителна информация относно предоставените заеми на свързаните лица е представена в приложение 26.

Търговски и други вземания и предплатени разходи	2018 г.	2017 г.
Предплатени разходи	13	5

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

- 6 Финансови активи държани до падеж**
Дружеството притежава Държавни ценни книжа на Република България на стойност 1 хил. лв. с падеж 03.01.2019 г.

7 Парични средства и парични еквиваленти	2018 г.	2017 г.
Парични средства в брой	5	5
Парични средства в банкови сметки	118	53
	123	58

За целите на паричния поток паричните средства представляват налични парични средства в каса и по банкови сметки

8 Регистриран капитал	Брой акции (хил.)	Стойност (хил. лева)
Към 31 декември 2017 г.	18 359	18 359

Към 31 декември 2018 г.

18 359	18 359
---------------	---------------

Акциите на Дружеството се търгуват на Българска фондова борса–София(БФБ) на Сегмент „Standard”.

През периода януари - декември 2018 г. търгувания обем акции на Българска фондова борса – София 723 665 броя акции.

9 Премиян резерв, Законови резерви и резерви по справедлива стойност

Законовият резерв възлиза на 3 616 хил.лв. е натрупан в съответствие с Търговския закон, изискващ всяко акционерно дружество да заделя до 10% от нетната си печалба, докато законовият резерв достигне 10% от регистрирания акционерен капитал. Дружеството трябва да поддържа това ниво на резерв след всяко издаване на акции.

Премийните резерви възлизат на 31 138 х.лв. и са формиран от емисии на обикновени акции през 2006 г. и 2007 г.

Резерв по справедлива стойност	ИМС	Общо
1 януари 2017 г.	-	14
31 декември 2017 г.	-	14
2018		
1 януари 2018 г.	-	14
Отписан резерв	(11)	(11)
31 декември 2018 г.	-	3

10 Неразпределена печалба	2018 г.	2017 г.
Неразпределената печалба включва:		
Неразпределена печалба	82 345	81 191
Текуща печалба	(5 984)	1 143
Общо	76 361	82 334

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. Лева, ако не е упоменато друго)

11 Задължения за получени банкови заеми

През годината Дружеството предсрочно напълно погаси задължението си по банковия заем получен от Райфайзенбанк (България) ЕАД в рамер на 1667 х.лв

Дължими главници и лихва до падежа:

	2018 г.	2017 г.
Банков заем в Райфайзенбанк	-	1 667

12 Търговски и други задължения

Задължения към доставчици и клиенти

Други данъци

Други задължения

	2018 г.	2017 г.
Задължения към доставчици и клиенти	3	3
Други данъци	7	5
Други задължения	4	1
	14	9

13 Доходи на наети лица

а) Краткосрочни доходи – начисления за неизползвани компенсируеми отпуски

Дружеството е начислило сума за неизползвани компенсируеми отпуски към 31.12.2018 г. в размер на 21 х.лв (2017г.- 23 хил.лв).

б) Дългосрочни доходи – начисления за обезщетения при пенсиониране

За изчислението на тези бъдещи плащания е възложена актюерска оценка на сертифициран актюер. Той е изчислил настоящата стойност на задължението при пенсиониране към 31.12.2018 г. в размер на 98 х.лв.

Дългосрочните задължения към персонала включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на персонала към края на отчетния период при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда всеки служител има право на обезщетение в размер на две brutни работни заплати при пенсиониране, а ако има трудов стаж над 10 години при същия работодател, обезщетението е в размер на шест brutни работни заплати към момента на пенсиониране.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2018 г.	2017 г.
В началото на периода	91	85
Разход за текущ стаж за годината	5	6
Разход за лихви за годината	2	
Плащания през годината		
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч.		
Актюерски печалби/загуби от промени във финансовите предположения	-	-

В края на периода

98 91

Начислените суми в отчета за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са:

	2018 г.	2017 г.
Разход за текущ стаж	5	6
Разход за лихви	2	-
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата	7	6
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране	-	
Данъчни ефекти, свързани с тези компоненти	-	
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход	-	

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

13 Доходи на наети лица (продължение)

б) Дългосрочни доходи – начисления за обезщетения при пенсиониране (продължение)

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2018 г. са направени следните актюерски предположения:

	2018 г.	2017 г.
Дисконтов фактор - доходност ДЦК за 10г	1,30%	1,60%
Ниво на работните заплати	2%	1,5%
Темп на текучество	1-35%	1-35%

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени: Размерът на задължението в края на периода би се променил при изменение с +/- 1% на използвания процент на:

	2018 г.	2017 г.
Дисконтов фактор	-7%	8%
Ръст на работната заплата	6	7

Средният претеглен бъдещ срок на задължението в зависимост от очакваната сума, която предстои да бъде изплатена е в размер на 7 години за извършените изчисления към 31.12.2018 г. виж р-л 7 среден бъдещ срок Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите 1/5 години е 37 хил.лв.

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството ги определя по следния начин:

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие. Увеличението на продължителността на живота би повлияла за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател;
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

14 Активи и пасиви по отсрочени данъци

Отсрочени данъци се изчислява върху данъчни временни разлики по балансовия метод използвайки ефективна данъчна ставка от 10% (2017 г. 10%).

Промените в отсрочените данъци през годината са:

	2018 г.	2017 г.
В началото на годината	1 610	840
Признати в отчета за всеобхватния доход	636	770
Движение в собствения капитал	-	-
В края на годината	2 246	1 610

Отсрочените данъци и ефекта от временни данъчни разлики са отчетени в отчета за всеобхватния доход и в собствения капитал както следва:

	31 декември 2017	Движение в СК	Движение в ОВД	31 декември 2018
Отсрочени данъчни пасиви:				
Общо:	-	-	-	-
Отсрочени данъчни активи:				
Обезценка на активи	(1 065)	-	(1081)	(2146)
Данъчна загуба	(536)		445	(91)
Задължения при пенсиониране	(9)	-		(9)
Общо:	(1 610)	-	(636)	2710)
Отсрочени данъчни активи, нетно	(1 610)	-	(636)	(2246)

15 Приходи

Приходите на дружеството за текущия и предходен отчетен период са както следва:

Видове приходи	2018 г.	2017 г.
Приходи от услуги	312	312
Приходи от лихви по предоставени заеми	1 348	1 115
Приходи от дивиденди	-	7 836
Приходи от финансови инструменти	4 059	107
Приходи от наеми	30	23
Печалба от продажба на ИМС	121	-
Положителни разлики от промяна на валутните курсове	-	1
Общо	5 870	9 394

Приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори и съответстващите им оповестявания. Ключовите преценки и предположения, които оказват влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са свързани с определяне на времето за удовлетворяване на задълженията и момента на изпълнение на задълженията за изпълнение, преценка дали дружеството е принципал или агент, определяне метода на оценка на променливото възнаграждение - право на връщане, обемни отстъпки, задължения към клиента, и др. опции, преценка за наличие на значителен финансов компонент в договора.

Приходи по договори с клиенти са основно свързани приходи от услуги оказвани на дъщерните дружества.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

15 Приходи (продължение)

Приходи по договори с клиенти	2018 г.	
Приходи от продажба на услуги	312	
	312	
Момент във времето за признаване на приходите	2018 г.	
Услуги, прехвърлени в течение на времето	312	
Стоки, прехвърлени в определен момент във времето	-	
	312	
Салдо по договори	2018 г.	
Търговски вземания от свързани лица	-	
Търговски вземания от трети лица	-	
Други доходи	2018 г.	
Приходи от наеми	30	
Приходи от продажба на ДА	121	
Балансова стойност на ДА	-	
Печалба от продажбата на ИМС	121	
Общо	151	

16 Разходи за материали	2018 г.	2017 г.
Горива, смазочни материали и резервни части	(11)	(10)
Канцеларски материали и офис консумативи	(18)	(8)
	(29)	(18)

17 Разходи за външни услуги	2018 г.	2017 г.
Разходи за реклама	(69)	(40)
Разходи за наем на офис помещение	(44)	(35)
Юридически и други професионални услуги	(120)	(108)
Телекомуникационни разходи, абонаменти	(22)	(21)
Местни данъци и такси	(65)	(80)
Разходи за застраховки	(8)	(6)
Други разходи	(51)	(33)
	(381)	(323)

18 Разходи за персонала	2018 г.	2017 г.
Разходи за заплати на персонала	(373)	(365)
Разходи за социално осигуряване	(77)	(73)
Възнаграждения на членовете на надзорния съвет и управителния съвет	(162)	(160)
Начисление за обезщетения при пенсиониране	(7)	(7)
Разходи за натрупващи се компенсирани отпуски	(8)	(10)
	(627)	(615)

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

19 Други разходи/ приходи за дейността, нетно	2018 г.	2017 г.
Разходи за командировки	(4)	(2)
Разходи за непризнат ДДС	(28)	(17)
Разходи за обезценка на активи	(1 761)	(1 879)
Други разходи	(5)	(7)
Приходи от наеми и други	30	23
	(1 768)	(1 882)

Въз основа на доклад на независим оценител за оценка по справедлива стойност на незастроен терен към 31 декември 2018 г. приета от управителния съвет е начислена загуба от обезценка в размер на 1 761 х.лв.

Възнаграждението за независим финансов одит на финансовия отчет е 7000 лева. Освен тези услуги не са получавани други услуги от регистрирания одитор.

20 Финансови приходи	2018 г.	2017 г.
Приходи от лихви	1 348	1 115
Приходи от дивиденди	-	7 836
Положителни разлики от промяна на валутни курсове	-	1
Положителни разлики от продажба на финансови инструменти	4 059	107
	5 407	9 059

Приходите от лихви, които са от предоставени заеми от Синергон Холдинг АД на дъщерните дружества са оповестени в приложение 26.

От продажбата на акции от капитала на Светлина АД е реализирана печалба в размер на 215 х.лв, от продажбата на акции от капитала на Синергон Хотели АД под формата на обратно изкупуване е реализирана печалба в размер на 3 844 х.лв.

21 Финансови разходи	2018 г.	2017 г.
Разходи за лихви	(584)	(310)
Банкови такси и комисионни	(2)	(2)
Отрицателни разлики от промяна във валутните курсове	(3)	(2)
Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества	(9 054)	(5 842)
	(9 643)	(6 156)

Лихвените разходи на дружеството са от:

	2018г.	2017 г.
Банкови заеми	(21)	(79)
Депозити от дъщерни дружества	(532)	(183)
Заеми от свързани лица	(31)	(48)
Общо	(584)	310

Разходите за лихви се дължат на начислени лихви за получени банкови заеми и получени депозити от дъщерните дружества на Холдинга и други свързани лица, които са оповестени в приложение 26. Обезценката на инвестиции в дъщерни дружества е оповестена в приложение 4 и 26.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

22 Данъци	2018 г.	2017 г.
Разход за текущ данък	-	-
Отсрочени данъци	(636)	(770)
Разход (Икономия) за данък	(636)	(770)

Текущите данъци върху печалбата са определени съгласно изискванията на българското законодателство.

Вследствие от формираната данъчна загуба през предходни години и въз основа на наличните данни не се реализира данъчна печалба и задължение за корпоративен данък за 2018 година.

Данъкът върху финансовия резултат на Дружеството преди облагането с данъци се различава от теоритичната сума, която би се получила при прилагането на приложимата данъчна ставка за Дружеството, както следва:

	2018 г.	2017 г.
Счетоводна печалба(загуба) преди данъци	(6 620)	373
Данък при данъчна ставка 10% (2017 г. 10%)	(662)	37
Ефекти от начисление на отсрочени данъци	-	(807)
Ефект от непризнат ОДА	25	-
Ефект от посточинни разлики	1	-
Разход (Икономия) за данък	(636)	(770)

В предходни години Дружеството е реализирало данъчна загуба, която ще пренася в следващи данъчни периоди съгласно действащото данъчно законодателство.

23 Нетна стойност на активите на акция и чист доход на акция

Нетната стойност на активите на акция е изчислена чрез разделянето на нетните активи, включени в баланса, на броя акции в обръщение към края на годината.

	2018 г.	2017 г.
Нетни активи, принадлежащи на акционерите (хил.лева)	129 477	135 461
Брой на обикновените акции в обръщение (хиляди)	18 359	18 359
Нетна стойност на активите на акция (лева на акция)	7.05	7.38

Основният доход на акция се изчислява, като се раздели нетният доход, принадлежащ на акционерите, на средно претегления брой на обикновените акции в обръщение през годината.

	2018 г.	2017 г.
Нетна печалба(загуба), принадлежащи на акционерите (хил.лева)	(5 984)	1 143
Средно претеглен брой на обикновените акции (хиляди)	18 359	18 359
Основен доход на акция (лева на акция)	(0.32)	0.06

Доходите с намалена стойност са равни на основните доходи на акция, тъй като Дружеството не разполага с инструменти, които биха могли да се конвертират в акции.

24 Дивиденди

Общото събрание на акционерите на дружеството реши печалбата за 2017 г. да остане неразпределена.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

25 Финансови инструменти

МСФО 9 замени разпоредбите на МСС 39 във връзка с признаване, класификация, оценка на финансовите инструменти.

МСФО 9 въвежда три принципни категории за класификация на финансовите активи: оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доходи и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Допълнително, МСФО 9 въвежда нов подход на класификация на финансовите активи, като се базира на характеристиките на договорните парични потоци на финансовите активи и бизнес модела, по който се управляват.

Държаните от дружеството финансови активи са предоставени заеми на свързани лица, търговски и други вземания, които към 31.12.2017 г. са класифицирани като „кредити и вземания“ и се оценяват по амортизирана стойност, които отговарят на условията за класифициране на дългови инструменти по амортизирана стойност съгласно МСФО 9.

Дружеството е направило преглед на своите финансови активи и пасиви за ефекти при тяхната класификация съгласно новия стандарт от 1.01.2018 г. По долу са описани промените в класификацията на финансовите активи и пасиви на Дружеството.

Търговските вземания и Вземания от свързани лица (т.е. предоставени заеми на свързани предприятия текущи и нетекущи, търговски вземания, търговски кредити и други), класифицирани като *Търговски вземания и нетекущи и текущи вземания за предоставени заеми* към 31 декември 2017 г., се държат с цел получаване на договорните парични потоци и водят до парични потоци, представляващи само плащания на главница и лихва. Считано от 1 януари 2018 г. те се класифицират и оценяват като Дългови инструменти по амортизирана стойност.

Котираните дългови инструменти, класифицирани като Финансови активи, държани до падеж към 31 декември 2017 г. се класифицират и оценяват като Дългови инструменти по справедлива стойност в печалбата или загубата считано от 1 януари 2018 г. Дружеството очаква да държи тези активи за получаване на договорните парични потоци. Котираните дългови инструменти на Дружеството се състоят от регулярни държавни ценни книжа.

Капиталовите инвестиции в некотирани компании са с малцинсвено участие на дружеството в тях, класифицирани като Финансови активи на разположение за продажба към 31 декември 2017 г., се класифицират и оценяват като Капиталови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата считано от 1 януари 2018 г.

Дружеството не е определило финансови пасиви като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Няма промени в класификацията и оценяването на финансовите пасиви на Дружеството.

25 Финансови инструменти (продължение)

Следната таблица представя класификация на всеки тип от финансовите активи на Дружеството по МСФО 39 и последващата им класификация на всеки тип от финансовите активи и по МСФО 9 на 1 януари 2018 г.

Финансови активи	Категория по МСС 39	Категория по МСФО 9
Търговски и други вземания	Кредити и вземания	Дългови инструменти оценявани по амортизирана стойност
Вземания от свързани лица	Кредити и вземания	Дългови инструменти оценявани по амортизирана стойност
Парични средства и парични еквиваленти	Кредити и вземания	Оценявани по амортизирана стойност
Котирани дългови инструменти	Финансови активи, държани за търгуване	Дългови инструменти по справедлива стойност в печалба или загуби
Капиталови инвестиции в некотирани дружества	Финансови активи на разположение за продажба	Капиталови инструменти, по справедлива стойност в печалба или загуба.

Прилагането на МСФО 9 Финансови инструменти от 1 януари 2018 г. не е водело до определени корекции на сумите по съответните статии, отразяващи засегнатите отчетни обекти.

Приемането на МСФО 9 по същество променя счетоводното отчитане на загубите от обезценка за финансовите активи на дружеството като замени подхода на начислените загуби на МСС 39 с ориентирания в по-голяма степен към бъдещето, модел на очакваните кредитни загуби (ОКЗ). МСФО 9 изисква от Дружеството да признава провизия за очакваните кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата и за активите по договори.

Обезценка на търговски вземания

Също така дружеството е разработило на модел за матрично провизиране на неговите търговски и други краткосрочни вземания. Той включва групиране на клиентите и контрагентите на дружеството по сходни бизнес и други характеристики и кредитен риск. Разработен е модел на провизионна матрица, основана на исторически наблюдавани проценти на неизпълнение и неплащане по времеви диапазони на просрочие, коригирани с допълнителни предположения и приблизителни оценки, ориентирани към възможни промени в тези проценти, базирани на макроикономически или специфични за съответната индустрия фактори. При тези вземания е преценено, че финансовият компонент е не съществен.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

25 Финансови инструменти (продължение)

На базата на извършената оценка към 1 януари 2018 г. за дружеството не възниква значително увеличение в сумата на коректива за загуби от търговски и други вземания. Ефект върху неразпределената печалба на дружеството към 1 януари 2018 г. от прилагането на МСФО също няма.

Равнение на балансовите стойности на финансовите активи според МСС 39 с балансовите стойности по МСФО 9 на датата на преминаването към МСФО 9:

Финансови активи по амортизирана стойност	МСС 39 балансова стойност към 31.12.2017 г.лв	Преклас ифика ция	Преоц енка	МСФО 9 балансова стойност на 01.01.2018 г.лв
1. Предоставени заеми на свързани лица	35 080			35 080
2. Търговски и други вземания	-			-
3. Парични средства	58			58
4. Финансови активи, държани до падеж	5			5
Общо:	35 143			35 143

Дружеството не отчита ефект от преминаване от МСФО 39 в МСФО 9 в резерв от преоценки по справедлива стойност и в салдото на неразпределената печалба.

За дружеството няма промени и ефекти от счетоводното отчитане на неговите финансови пасиви, тъй като новите изисквания засягат само счетоводното отчитане на финансови пасиви, определени по справедлива стойност през печалбата или загубата, а то няма такива пасиви. Правилата за отписване на пасиви са прехвърлени от МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване* и не са изменени.

31 декември 2018 г.

Финансови активи по амортизируема стойност

Вземания от свързани лица	41 940
Търговски и други вземания	394
Парични средства	123
Финансови активи, държани до падеж	1
Общо	42 458

Финансови пасиви по амортизируема стойност

Заеми от банки	
Задължения към свързани лица	16 584
Търговски и други задължения	3
Общо	16 587

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

25 Финансови инструменти (продължение)

31 декември 2017 г.

Финансови активи

Вземания от свързани лица	35 080
Търговски и други вземания	-
Парични средства	58
Финансови активи, държани до падеж	5
Общо	35 143

Финансови пасиви

Заеми от банки	1 667
Задължения към свързани лица	6 205
Търговски и други задължения	3
Общо	7 875

1) Оценка по справедливата стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви дружеството приема като основен пазар финансовите пазари в България – БФБ и търговските банки. В повечето случаи, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и банковите депозити, то очаква да реализира тези финансови активи и пасиви или чрез тяхното цялостно обратно изплащане, или респективно - погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (банкови депозити, търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в счетоводния баланс по пазарна стойност (инвестиции в ценни книжа) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

При дългосрочните привлечени заеми приблизителната оценка на справедливата им стойност се изчислява чрез дисконтирането на техните бъдещи парични потоци. Обичайно заемите на дружеството са с променлив лихвен процент, който отразява пазарните равнища. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в счетоводния баланс оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

25 Финансови инструменти (продължение)

1) Оценка по справедливата стойност (продължение)

Справедливата стойност на финансовите инструменти, търгувани на активни пазари се базира на котираните пазарни цени към датата на счетоводния баланс. Пазарът се счита за активен ако цитираните цени са лесно и редовно предоставяни от борси, дилъри, брокери, индустриална група, услуга за ценообразуване или регулаторна агенция, и тези цени представляват действителна и редовно осъществявана пазарна операция на принципа на равнопоставеност и независимост на страните по договора. Цитираната пазарна цена, използвана за финансовите активи, държани от Дружеството е текуща цена на офертата. Тези инструменти според техниката им на оценяване са от ниво 1, като включва капиталови инвестиции в ДЦК, класифицирани като ценни книжа за търгуване или на разположение за продажба.

Финансови активи по справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
- Ценни книжа държани до падеж	1	-	-	1
Общо	1	-		1

2) Фактори, определящи финансовия риск

Дейността на Дружеството е изложена на редица финансови рискове: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна в справедливата стойност на финансовите инструменти в резултат на промени на лихвените проценти, риск от промяна на паричните потоци в резултат на промяна в пазарните лихвени нива и ценови риск), кредитен риск и ликвиден риск. Програмата на Дружеството за цялостно управление на риска е съсредоточена върху непредвидимостта на финансовите пазари и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на Дружеството. Ръководството следи за цялостния риск и търси начини да неутрализира потенциалните им отрицателни ефекти върху финансовите показатели на Дружеството.

Управлението на риска се извършва под прякото ръководство на изпълнителния директор, като политиката му е одобрена от Управителния съвет. По този начин се определят, оценяват и хеджират финансовите рискове в тясно сътрудничество с оперативните звена на Дружеството. Управителния съвет приема принципите за цялостното управление на риска, както и политика, отнасяща се до специфични области като валутен риск, лихвен риск, кредитен риск, използване на деривативни и недеривативни финансови инструменти и инвестиране на излишъци от ликвидни средства.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева , ако не е упоменато друго)

25 Финансови инструменти (продължение)
2) Фактори, определящи финансовия риск (продължение)

(а) Валутен риск

Валутен риск на финансовите активи и пасиви

	в BGN	в EUR	Общо
31 декември 2018 г.			
Финансови активи по амортизируема стойност			
Вземания от свързани лица	41 490		41 940
Търговски вземания	394	-	394
Парични средства	119	4	123
Финансови активи, държани до падеж	1	-	1
Общо	42 454	4	42 458

Финансови пасиви по амортизируема стойност			
Заеми от банки	-		
Задължения към свързани лица	16 584	-	16 584
Търговски задължения	3	-	3
Общо	16 587	-	16 587

	в BGN	в EUR	Общо
31 декември 2017 г.			
Финансови активи			
Вземания от свързани лица	29 253	5 827	35 080
Търговски вземания	-	-	-
Парични средства	49	9	58
Финансови активи, държани до падеж	5	-	5
Общо	29 307	5 836	35 143

Финансови пасиви			
Заеми от банки	-	1 667	1 667
Задължения към свързани лица	6 205	-	6 205
Търговски задължения	3	-	3
Общо	6 208	1 667	7 875

Дружеството извършва дейността си в Република България. Затова съществената част от приходите и разходите са деноминирани в местната валута български лев. Повечето от активите и пасивите на Дружеството са деноминирани в левове и евро, левът е фиксиран към еврото, според правилата на Валутния съвет. Дружеството е изложено на валутно-курсов риск основно при получаването на заеми, деноминирани във валута, различна от левове и евро. За минимизиране на валутния риск на чуждестраните дружества се държат къси експозиции на активи и пасиви. Експозициите се следят стриктно и се осигурява ефективно управление на риска. Заемите, които Дружеството е получило в чуждестранна валута са само във евро.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева , ако не е упоменато друго)

25 Финансови инструменти (продължение)

3) Фактори, определящи финансовия риск (продължение)

б) Лихвен риск

Лихвен риск на финансовите активи и пасиви

	Безлихве ни	С плаващ лихвен %	С фиксиран лихвен %	Общо
31 декември 2018 г.				
Финансови активи по амортизируема стойност				
Вземания от свързани лица и други		-	41 940	41 940
Търговски вземания	394	-		394
Парични средства	5	118	-	123
Финансови активи, държани до падеж		-	1	1
Общо	399	118	41 941	42 458

Финансови пасиви по амортизируема стойност

Заеми от банки	-			-
Задължения към свързани лица	-	-	16 584	16 584
Търговски задължения	3	-	-	3
Общо	3	-	16 584	16 587

	Безлихве ни	С плаващ лихвен %	С фиксиран лихвен %	Общо
31 декември 2017 г.				
Финансови активи				
Вземания от свързани лица и други	3 916	-	31 164	35 080
Търговски вземания	-	-	-	-
Парични средства	5	53	-	58
Финансови активи, държани до падеж	-	-	5	5
Общо	3 921	53	31 169	35 143

Финансови пасиви

Заеми от банки	-	1 667	-	1 667
Задължения към свързани лица	-	-	6 205	6 205
Търговски задължения	3	-	-	3
Общо	3	1 667	6 205	7 875

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева , ако не е упоменато друго)

25 Финансови инструменти (продължение)

3) Фактори, определящи финансовия риск

б) Лихвен риск (продължение)

Лихвоносните активи на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

Дружеството заема средства при плаващи и фиксирани лихвени проценти, като експозициите се следят стриктно. По този начин се цели балансиране между фиксирани и плаващи лихвени проценти с цел управление на финансовия ефект. В настоящия кредитен пазар с намаляването на базата за определяне на лихвата по заемните средства, намалява и сумата на лихвените плащания по заеми с плаващи лихвени нива и обратно, при увеличаване се увеличават лихвените разходи и плащания.

Разгледани са различни сценарии, вземайки предвид рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции, алтернативно финансиране. Базирайки се на това, Дружеството изчислява влиянието на определена промяна в нивото на лихвения процент върху печалбата и загубата. За всеки сценарий, една и съща промяна в лихвения процент се използва за всички валути. Сценариите се правят само за пасиви, които представят основните лихвоносни позиции.

Позициите на дружеството изложени на лихвен риск към 31.12.2018 г. в х.лв. са следните:

	31.12.2018г.	31.12.2017г.
Заеми с променлив лихвен процент	-	1 667
Заеми(депозити) от дъщерни дружества с фиксиран лихвен процент	16 240	6 205
Общо лихвена експозиция	16 240	7 872

На база тези модели, влиянието върху печалбата след данъци при промяна увеличение/намаление от 1% на лихвените нива на годишна база(използвани са средно-претеглени стойности) ще доведе до увеличение с 166 х.лв. или съответно, намаление от 166 х.лв. на лихвените разходи.

(в) Кредитен и ликвиден риск

	до 1 година	Над 1 год.	Без матуритет	Общо
Към 31 декември 2018 г.				
Финансови активи по амортизируема стойност				
Вземания от свързани	723	41 217	-	41 940
Търговски вземания	394	-	-	394
Парични средства	-	-	123	123
Финансови активи държани до падеж	1	-	-	1
Общо:	1 118	41 217	123	42 458
Финансови пасиви по амортизируема стойност				
Заеми от банки	-	-	-	-
Задължения към свързани лица	2	16 582	-	16 584
Търговски задължения	3	-	-	3
Общо :	5	16 582	-	16 587

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева , ако не е упоменато друго)

25 Финансови инструменти (продължение)

3) Фактори, определящи финансовия риск

(в) Кредитен и ликвиден риск (продължение)

	до 1 година	Над 1 год.	Без матуритет	Общо
Към 31 декември 2017 г.				
Финансови активи				
Вземания от свързани лица	5 904	29 176		35 080
Търговски вземания	-		-	-
Парични средства			58	58
Финансови активи държани, до падеж		5	-	5
Общо:	5 904	29 181	58	35 143
Финансови пасиви				
Заеми от банки	690	977	-	1 667
Задължения към свързани лица	99	6 106	-	6 205
Търговски задължения	3	-	-	3
Общо :	792	7 083	-	7 875

Кредитен риск

Основните финансови активи на дружеството са вземания по предоставени заеми на дъщерни дружества, пари в брой и в банкови сметки, търговски и други краткосрочни вземания.

Кредитен риск е основно рискът, при който заемополучателите, клиентите и другите контрагенти на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските и кредитните вземания. Последните са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки на финансовите активи. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Дългосрочните и краткосрочни вземания на Дружеството са формирани основно от кредитни и търговски вземания от дружества от холдинговата структура. Вземанията се наблюдават от финансово-счетоводния отдел на дружеството и контролират от ръководството, като се следват установената политика и процедурите, приети от ръководството. Ежедневно се прави преглед на откритите позиции по дружества, както и получените постъпления, като се извършва равнение и анализ.

Паричните, включително разплащателни операции, са ограничени до банки с добра репутация и ликвидност. Дружеството е възприело политика за поддържане и управление на паричните средства във финансови институции в България с добра репутация и висок кредитен рейтинг. На база извършената към момента оценка на наличните парични средства към края на годината за дружеството не следва заделяне на суми по коректива за загуби от парични средства.

Евентуалната промяна в посока влошаване на международното сътрудничество и икономически взаимоотношения между страните от Европейския съюз и водещите икономически и политически страни от останалия свят, би довело косвено до повишаване на кредитния риск при евентуално увеличаване на сроковете за плащания от страна на клиентите на дъщерните дружества. Което от своя страна ще намали способността на дъщерните дружества да погасяват своите заеми към Дружеството.

25 Финансови инструменти (продължение)

3) Фактори, определящи финансовия риск (продължение)

Предоставени заеми

Към датата на всеки финансов отчет Дружеството определя дали кредитният риск по финансовите инструменти се променил значително спрямо първоначалното признаване, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка, Дружеството преразглежда движението и/или реструктуриранята на инструмента, както и обективни външни фактори, които, по преценка на Дружеството, могат да имат отражение върху вземанията на индивидуално или колективно ниво. В допълнение се преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Дружеството приема даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие над 90 дни. В определени случаи, обаче, даден финансов актив може да се разглежда като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Дружеството да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него.

Дружеството прилага портфейлен и индивидуален подход за изчисление на обезценката за очаквани кредитни загуби за предоставени заеми. Дружеството измерва кредитния риск като използва вероятността за неизпълнение, експозицията при неизпълнение и загубата при неизпълнение.

Дружеството признава провизия за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с доближение до първоначалния ефективен лихвен процент.

Очакваната кредитна загуба се признават на два етапа. За кредитни експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, Очакваните кредитни загуби се провизират за кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение, които са възможни през следващите 12 месеца (12-месечни кредитни загуби). За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, провизия за загуба се изисква по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнението (очаквани кредитни загуби за целия срок на инструмента). Ръководството на Дружеството е направило преглед и анализ на предоставените заеми на свързани лица към 01 януари 2018 г. с оглед спазване на изискванията на МСФО 9 за очакваните кредитни загуби, като за целта е използвана натрупаната финансова история и данни. Заемите се погасяват според договорените срокове, а лихвените плащания се обслужват съгласно техния падеж. Няма забавени плащания на лихви и главници, в т.ч. над 30 дни или неизпълнение над 90 дни. Прегледът показва, че предвид кредитния профил на контрагентите и тяхната история, ефектът от изчислената очаквана кредитна загуба е несъществен, поради това дружеството не е признало обезценка за периода.

В следващата таблица се съдържа информация за изложеност на кредитен риск по предоставени заеми на свързани лица на Дружеството, съответно към 1 януари 2018 г. и 31 декември 2018 г.:

31 декември 2018 г.	Брутна експозиция	Обезценка за очаквана кредитна загуба	Нетна експозиция	Процент на обезценката за кредитни загуби
Предоставени заеми свързани лица	41 940	0	41 940	0
Текущи вземания	393	0	393	0
1 януари 2018 г.	Брутна експозиция към кредитен риск	Обезценка за очаквана кредитна загуба	Нетна експозиция	Процент на обезценката за кредитни загуби
Предоставени заеми на свързани лица	35 080	0	35 080	0%
Текущи вземания	0	0	0	0%

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева , ако не е упоменато друго)

3) Фактори, определящи финансовия риск

(в) Кредитен и ликвиден риск (продължение)

Ликвиден риск

Позициите на Дружеството свързани с ликвиден риск се следят стриктно и се контролират от ръководството на Дружеството. Управлението на ликвидния риск изисква поддържане на достатъчно количество парични средства и депозити за обслужване на дейността на Дружеството. Ръководството взема в пред вид прогнозите за осигуряване на ликвидни резерви(възстановени отпуснати заеми, неусвоени кредитни линии) на парични средства на база очакваните парични потоци. Дружеството отчита положителни парични потоци от оперативната дейност. Излишъка от пари, който остава след покриване на оперативните нужди се инвестират в дейността на дъщерните дружества.

Информацията представена в таблицата по-долу показва финансовите пасиви на Дружеството, групирани по срокове на падеж въз основа на оставащият срок до датата на пълно погасяване съгласно договорите. Посочените суми са договорните недисконтирани парични потоци. Балансовите задължения в рамките на 12 месеца се равняват на преносните стойности, тъй като влиянието на дисконтирането е незначително.

Към 31 декември 2018 г.	до 3 месеца	от 3 до 12 месеца	над 1 г.	Общо
Заеми от банки				
Задължения към свързани лица в т.ч.:		-	16 584	16 584
- за заеми (депозити), лихви			16 582	16 582
- по търговски сделки и други		-	2	2
Търговски задължения	3	-	-	3
Общо финансови пасиви	3	-	16 584	16 587

Към 31 декември 2017 г.	до 3 месеца	от 3 до 12 месеца	над 1 г.	Общо
Заеми от банки	172	518	977	1 667
Задължения към свързани лица в т.ч.:	99	-	6 106	6 205
- за заеми (депозити), лихви	60		6 106	6 166
- по търговски сделки и други	39	-	-	39
Търговски задължения	3	-	-	3
Общо финансови пасиви	274	518	7 083	7 875

Равнение на движението на пасивите произтичащи от финансовата дейност е следното:

Пасиви от финансова дейност	01.01.2018	Промени в паричните потоци от фин. дейност	Промени с не паричен характер	31.12.2018
Задължения към банки прил. 11	1 667	(1667)	-	-
Заеми от свързани лица прил. 25	6 106	10 476	-	16 582
Общо:	7 773	8809	-	16 582

г) Ценови риск

Дружеството има няма балансови позиции изложени на ценови риск, тъй като държи ценни книжа до падеж. Тези ценни книжа са борсово продаваеми и цената им се променя съобразно промяната на борсовата цена. Тези промени в борсовите цени оказват влияние на печалбата/загубата в отчета за всеобхватния доход.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева , ако не е упоменато друго)

3) Фактори, определящи финансовия риск

д) Управление на капиталовия риск

Целите на ръководството на Дружеството във връзка с управление на капитала са: да осигури способността на дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие, така, че да може да предоставя възвръщаемост на капитала на акционерите; да осигури добра рентабилност на акционерите, като определя адекватно цената на продуктите и услугите си, както и инвестиционните си проекти в съответствие нивото на различните видове риск. Дружеството управлява структурата на капитала и извършва необходимите корекции в нея в съответствие с промените в икономическата обстановка и характеристиките на риска на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, дружеството се придържа към общоприетите за отрасъла норми на съотношение нетен дълг към капитал. Нетният дълг се изчислява като общ дълг минус парите и паричните еквиваленти. През 2018 година стратегията на Дружеството е да поддържа съотношението дълг към капитал на такова ниво, което да гарантира достъп до финансиране на разумна цена.

Съотношението нетен дълг към капитал е:

	2018г.	2017 г.
Общ дълг	16 582	7 995
Пари и парични еквиваленти	(123)	(58)
Нетен дълг	16 459	7 937
Собствен капитал	129 477	135 461
Общо капитал	145 936	143 398
Коефициент на задлъжнялост	0.11	0.05

Дружеството се стреми да не увеличава и да продължава да намалява задлъжнялостта си.

26 Сделки със свързани лица

а) Синергон Холдинг АД е предприятието майка;

б) Предприятие със значително влияние върху Синергон холдинг АД е Омега БД Холдинг АД, което притежава 42,72% от капитала на Синергон Холдинг АД;

в) Дъщерни дружества от групата под общ контрол. Те са посочени в приложение 28;

г) Дружества, в които Групата има значително влияние е асоциираното дружество Хевея Ким АД посочено в приложение 28;

д) Ключов управленски персонал – членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет. Тези лица получават само месечни краткосрочни доходи. Нямат доходи при прекратяване, други дългосрочни доходи и доходи при напускане.

Извършени са следните сделки със свързани лица:

а) Продажби на услуги - дъщерни дружества

	2018 г.	2017 г.
Светлина АД	24	24
Топливо АД	120	120
Синергон Хотели АД	72	72
Лакпром АД	96	96
	312	312

б) Други услуги

Други услуги - дъщерни дружества

	2018 г.	2017 г.
Синергон Петролеум ООД	7	7
	7	7

Покупка на услуги - дъщерни дружества

	2018 г.	2017 г.
Топливо АД	53	52
	53	52

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

26 Сделки със свързани лица (продължение)

в) Приходи от лихви по отпуснати заеми на дъщерни дружества	2018 г.	2017 г.
Шамот АД	3	4
Петромел 1 ООД	96	117
Премиер ПЛ АД	57	63
Петър Караминчев АД	334	264
Слатина АД	7	8
Синергон Транспорт ЕООД	35	37
Интериор Текстил АД	33	33
София Експо ЕООД	6	-
Синергон Петролеум ООД	129	62
Топливо АД	533	258
Топливо Газ ЕООД	19	2
Белчински Минерални Бани ЕООД	13	14
Премиер Плевен ЕООД	3	7
Енерджи Делта ЕООД	29	-
Балканкерамик АД	9	-
Синергон Енерджи ЕООД	13	4
Синергон Хотели АД	29	242
	1 348	1 115

г) Начислени разходи за лихви по получени депозити от дъщерните дружества	2018 г.	2017 г.
Светлина АД	163	179
Лакпром АД	-	3
Синергон Хотели АД	327	-
Синергон Енерджи ЕООД	28	-
София Експо ЕООД	12	-
ВиталГаз ЕООД	1	-
	531	182

д) Начислени разходи за лихви по получени заеми от други свързани лица	2018 г.	2017 г.
Омега Би Ди Холдинг АД - акционер	31	48

е) приходите от дивиденди и от продажба на инвестиции са оповестени в приложение 22.

ж) Предоставени и получени заеми от свързани лица

Синергон холдинг АД е предоставил 42 618 х.лв заеми на дъщерните дружества, а дъщерните дружества са възстановили заеми на стойност 31 813 х.лв.

Дъщерните дружества са предоставили депозити на Дружеството в размер на 31 627 х.лв, а са възстановени на дъщерните дружества депозити в размер на 16 373 хил. лева.

На акционера Омега Би Ди Холдинг АД са получене 1 848 х.лв, а са възстановени средства по заема, в размер на 970 х.лева.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

26 Сделки със свързани лица (продължение)

ж) Предоставени заеми на дъщерни дружества(продължение)

	2018 г.	2017 г.
Синергон Енерджи ЕООД	7900	-
Премиер Пл АД	57	71
Петър Караминчев АД	94	7 461
Синергон хотели АД	-	300
Слатина АД	8	31
Синергон Транспорт ЕООД	-	396
София Експо ЕООД	710	-
Топливо АД	26 412	3 129
Топливо Газ ЕООД	700	-
Белчински Минерални Бани ЕООД	35	34
Премиер Плевен ЕООД	189	16
Синергон Петролеум ООД	1 900	1 253
Ритейл инженеринг ООД	-	5
Балканкерамик АД	451	-
Петромел 1 ООД	71	31
Енерджи Делта ЕООД – допълнителни парични вноски	4 091	231
	42 618	12 958

з) Възстановени заеми от дъщерни дружества

	2018 г.	2017 г.
Топливо Газ ЕООД	100	-
Премиер Пл ЕООД	12	192
Петър Караминчев АД	-	235
Синергон хотели АД	5 147	1 858
София Експо ЕООД	710	-
Топливо АД	13 969	5 410
Белчински Минерални Бани ЕООД	-	-
Синергон Енерджи ЕООД	7 900	172
Петромел 1 ООД	5	718
Интерииор текстил АД	4	10
Енерджи Делта ЕООД – допълнителни парични вноски	3 966	64
	31 813	8 659

и) Получени депозити от дъщерни дружества и заеми от други свързани лица

	2018 г.	2017 г.
Светлина АД	186	215
Синергон Хотели АД	22 256	-
София Експо ЕООД	1 900	-
Витал Газ ЕООД	285	-
Синергон Енерджи ЕООД	6 900	60
Лакпром АД	100	-
Омега Би Ди Холдинг АД - акционер	1 848	-
	33 475	275

й) Върнати депозити на дъщерни дружества и заеми на други свързани лица

	2018 г.	2017 г.
Синергон Хотели АД	10 254	-
Лакпром АД	100	200
Синергон Енерджи ЕООД	5 710	-
София Експо ЕООД	309	-
Омега Би Ди Холдинг АД – акционер	970	1 900
	17 343	2 100

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил.лева, ако не е упоменато друго)

26 Сделки със свързани лица (продължение)

Вземания и задължения в края на годината

к) Дългосрочни вземания от свързани лица	2018 г.	2017 г.
Вземания от предоставени допълнителни парични вноски		
Енерджи Делта ЕООД	-	3 916
Предоставени заеми на дъщерни дружества		
Дългосрочни заеми и лихви		
Дъщерни дружества		
Синергон Хотели АД	-	5 147
Топливо АД	19 054	6 560
Белчински минерални бани ЕООД	415	379
Премиер Пл АД	1 775	1 718
Премиер Плевен ЕООД	177	-
Интериор Текстил АД	31	35
Ритейл инженеринг ООД	10	10
Слатина АД	228	220
Балканкерамик АД	451	-
Синергон Транспорт ЕООД	1 051	1 051
Шамот АД	98	98
Топливо Газ ЕООД	660	60
Синергон Петролеум ООД	4 266	-
Петромел 1 ООД	2 924	-
Петър Караминчев АД	10 077	9 982
Общо нетекущи вземания от свързани лица	41 217	29 176
л) Краткосрочни вземания от свързани лица		
По търговски сделки - Дъщерни дружества	2018 г.	2017 г.
Ел Пи Газ ЕООД в ликвидация	5	5
Топливо АД	12	-
	17	5
Ел Пи Газ ЕООД в ликвидация- обезценка	(5)	(5)
Вземания след обезценка	12	-
Вземания от краткосрочни заеми и лихви		
Петромел 1 ООД	-	2 859
Ел Пи Газ ЕООД в ликвидация	993	993
Синергон Петролеум ООД	-	2 366
	993	6 218
Обезценка на Ел Пи Газ ЕООД в ликвидация	(993)	(993)
Вземания нетно	-	5 225
Вземания по изпълнително дело от Интериор Текстил АД		
Главница	310	310
Лихви	401	369
	711	679
Общо краткосрочни вземания от предоставени заеми	723	5 904

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил.лева, ако не е упоменато друго)

26 Сделки със свързани лица (продължение)

м) Задължения към свързани лица

Получени заеми и депозити от свързани лица (вкл. лихви)	2018 г.	2017 г.
---	---------	---------

Дългосрочни заеми и депозити	16 239	5 741
Краткосрочни заеми и депозити	-	60
Лихви по заеми и депозити	343	365
	16 582	6 166

Срокове за погасяване на получените заеми и депозити с лихви от свързани лица:

	Задължение	Срок за погасяване
Светлина АД	5 415	31.12.2020
Омега Би Ди холдинг АД	1 732	31.12.2020
Синергон Хотели АД	6 309	31.12.2020
София Експо ЕООД	1 591	31.12.2023
Витал Газ ЕООД	285	31.12.2023
Синергон Енерджи ЕООД	1 250	31.12.2023
	16 582	

Справедливата стойност на краткосрочните заеми е приблизително равна на балансовата стойност, тъй като ефектът от дисконтирането би бил незначителен.

По търговски сделки

	2018 г.	2017 г.
Дъщерни дружества		
Топливо АД	2	2

Задължения за записани вноски от увеличение на капитала на:

София Експо ЕООД – дъщерно дружество	-	17
Синергон Енерджи ЕООД – дъщерно дружество	-	20
	2	37

Общо задължения към свързани лица

	16 584	6 205
В т.ч.: дългосрочни задължения	16 582	6 106
краткосрочни задължения	2	99

За предоставените заеми на дъщерните дружества и за получени депозити и заеми от дъщерните дружества и другите свързани лица не са предоставяни и получавани обезпечения и гаранции.

н) Ключов управленски персонал

Съставът на ключовия управленски персонал се състои от 6-т лица: 3-и надзорен съвет и 3-и управителен. Размерът на възнагражденията на управленския персонал за периода е 162 х.лв. (2017 г. 160 х.лв.) оповестено в приложение 17.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

27 Инвестиции в дъщерни, асоциирани и други предприятия

Разпределение по вид участие на инвестициите според балансовата им стойност в края на съответния отчетен период. Всички описани по-долу дружества са регистрирани в Република България.

Дружество	Акционерен капитал към 31.12.2018 г. в хил.лв	Процентно участие към 31.12.2018 г.	Балансова стойност 31.12.2018 г. хил. лв.	Балансова стойност 31.12.2017 г. хил. лв.
Дъщерни дружества				
1 Топливо АД	5 417	73.42	11 121	11 121
2 Петър Караминчев АД	3 310	98.38	5 668	5 668
3 Синергон Хотели АД	22 164	99.98	23 220	25 316
4 Светлина АД	442	58.00	386	495
5 Лакпром АД	4 912	99.20	5 143	5 143
6 Шамот АД	417	93.63	526	526
7 Слатина АД	988	95.41	1 174	1 174
8 Петромел 1 ООД	2 700	99.00	2 673	2 673
9 Премиер Пл АД	2 054	99.38	2 273	2 273
10 Балканкерамик АД	8 545	99.97	8 603	8 603
11 Синергон Транспорт ЕООД	3 020	100	3 020	1 920
12 Топливо Газ ЕООД	1 005	100	1 005	603
13 Ел Пи Газ ЕООД в ликвидация	505	100	505	505
14 Синергон Петролеум ООД	4 000	24.89	2 268	1 636
15 Витал Газ ЕООД	1 050	100	1 050	765
16 Енерджи Делта ЕООД	14 449	100	14 449	10 380
17 София Експо ЕООД	21 274	100	20 992	20 992
18 Ритейл Инженеринг ООД	5	96	5	5
19 Белчински минерални бани ЕООД	798	100	798	798
20 Премиер Плевен ЕООД	1 506	100	1 518	1 518
21 Синергон Енерджи ЕООД	1 500	100	1 500	500
			107 897	102 615
Натрупана обезценка: Петромел 1 ООД 1663х.лв, Премиер Пл АД 1 299 х.лв, Балканкерамик АД 1 772 х.лв, Синергон Транспорт ЕООД 2855 х.лв, Ел Пи Газ ЕООД в ликвидация 505х.лв, София Експо ЕООД 852 х.лв, Синергон Петролеум ООД 2105 х.лв, Енерджи делта ЕООД 3489 х.лв, Белчински Минерални бани ЕООД 662 х.лв, Премиер Плевен ЕООД 177 х.лв.			(15 381)	(6 327)
			92 516	96 288

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

27 Инвестиции в дъщерни, асоциирани и други предприятия (продължение)

Освен изброените преки участия Синергон Холдинг АД непряко има участия: чрез дъщерното си дружество Петър Караминчев АД 94,29 % в Интериор Текстил АД; чрез Топливо АД притежава и непряко участие в Синергон Петролеум ООД в размер на 73,42% и Топливо 501000 Москва 73,42 %; чрез Синергон Енерджи ЕООД 100% непряко участие Синергон ИНС ЕООД и чрез Синергон Хотели АД 99,98% в Гранд хотел Пловдив ЕООД .

Дружество	Акционерен капитал към 31.12.2018 г. в х.лв	Процентно участие към 31.12.2018 г.	Балансова стойност 31.12.2018 г. хил.лв.	Балансова стойност 31.12.2017 г. хил.лв.
Асоциирани предприятия				
1 Хевея ким АД	166	34.00	14	14
Обезценка			(14)	(14)
			-	-
Други участия				
1 Панайот Волов АД	163	4.11	5	5
2 Елпром АД	4 264	0.07	1	1
Обезценка			(6)	(6)
			-	-
			92 516	96 288

28 Условни задължения

Съдебни дела

Към 31.12.2018 г. в Дружеството няма висящи съдебни, административни или арбитражни дела касаещи вземания или задължения в размер на 10 % и повече от собствения капитал.

Поръчителства и предоставени гаранции

Дружеството е съдължник по получени от дъщерните дружества банкови заеми, издадени банкови гаранции, както и гарант пред банки, държавни институции и доставчици на следните дъщерни дружества:

Дружество	Период на падеж	Вид валута	Договорен размер		Размер на гарантирана сума към 31.12.2018 г. хил. левове
			оригинална валута в х.	хил. левове	
Петромел 1 ООД	2019 г.	Лева	2500	2500	1 355
Синергон Петролеум ООД	2019 г.	Лева	4500	4500	4 295
Синергон Петролеум ООД	2020 г.	Лева	4000	4000	4 000
Синергон Петролеум ООД	2020 г.	Лева	2000	2000	2 000
София Експо ЕООД	2023 г.	Евро	4636	9067	2 632
Топливо Газ ЕООД	2020 г.	лева	4500	4500	900
					15 182

Вероятността да се наложи да се изпълнят гаранциите, предоставени на дъщерните дружества, е малко вероятна и не поражда съществен ефект. Поради тази причина не е призната провизия за обезценка на гаранции.

Към датата на издаване на финансовия отчет Синергон Петролеум ООД е погасил изцяло задължението си към банка в размер на 4500 х.лв, с което отпада и гарантирането му от Синергон Холдинг АД.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

29 Поети ангажименти

Задължения по оперативен лизинг

Поети ангажименти, които са договорени към датата на баланса, но не са отразени във финансовия отчет, са както следва:

	2018 г.	2017 г.
Оперативен лизинг	51	47

Дружеството под формата на оперативен лизинг е наело дългосрочно от юридическо лице офис помещения. След изтичане на срокът има възможност за подновяване. През годината сумата от 44 х.лв е призната като разход по оперативен лизинг в отчета за всеобхватния доход.

30 Събития след края на отчетния период

С непарична вноска е увеличен капитала на Гранд хотел Пловдив ЕООД от 5 х.лв на 45 699 х.лв от едноличния му собственик Синергон Хотели АД – дъщерно дружество на Синергон Холдинг АД. Синергон Хотели АД е продало всички дружествени дялове от капитала на Гранд хотел Пловдив ЕООД.

Сключен е анекс към договор за депозит между Синергон Хотели АД - дъщерно дружество и Синергон холдинг АД, с който се променя размера на сумата по договора до 45 000 х.лв.

Сключен е анекс по договор за депозит между Светлина АД - дъщерно дружество и Синергон Холдинг АД, с който се променя сумата на депозита на 6 500 х.лв и срокът за погасяване с удължава до 31.12.2024 г.

Сключен е анекс по договор за депозит между Синергон хотели АД - дъщерно дружество и Синергон Холдинг АД, с който срокът за погасяване с удължава до 31.12.2024 г.

Синергон Холдинг АД като акционер в дъщерното си дружество Светлина АД е отправил търгово предложение за закупуване на акциите на останалите акционери на Светлина АД.

Неконсолидиран финансов отчет от страници 3 - 60 е утвърден от Управителния съвет на 19 март 2019 г.